

PROGRAMES D'ASSIGNATURES
1994-95

Facultat de Filosofia

ÍNDEX

PLA NOU

Primer Cicle - Primer Semestre

Antropologia Filosòfica I	A1	1
Antropologia Filosòfica I	A2	2
Antropologia Filosòfica I	B1	3
Ètica I	A1	4
Ètica I	A2	5
Ètica I	B1	6
Introducció a la Lògica I	A1, A2 i B1	7
Filosofia del Llenguatge I	A1	8
Filosofia del Llenguatge I	B1	9
Història de la Filosofia Antiga I	A1	10
Història de la Filosofia Antiga I	A2 i B1	11
Història de la Filosofia Moderna I	A1 i A2	12
Història de la Filosofia Moderna I	B1	13
Teoria del Coneixement I	A1	14
Teoria del Coneixement I	A2	15
Teoria del Coneixement I	B1	16
Filosofia de la Cultura I	A1 i B1	17
Teories Ètiques I	A1 i B1	18
Filosofia Social I	A1 i B1	19
Història de la Filosofia Medieval I	A1	20
Història de la Filosofia Medieval I	B1	21
Història de la Filosofia del Renaixement I	A1 i B1	22
Lògica I	A1 i B1	23
Història de la Ciència I	A1 i B1	24
Filosofia de la Naturalesa I	A1 i B1	25
Filosofia de la Història I	A1 i B1	26

Primer Cicle - Segon Semestre

Antropologia Filosòfica II	A1	27
Antropologia Filosòfica II	A2	28
Antropologia Filosòfica II	B1	29
Ètica II	A1	30
Ètica II	A2	31
Ètica II	B1	32
Introducció a la Lògica II	A1, A2 i B1	33
Filosofia del Llenguatge II	A1	34
Filosofia del Llenguatge II	B1	35
Història de la Filosofia Antiga II	A1	36
Història de la Filosofia Antiga II	A2 i B1	37
Història de la Filosofia Moderna II	A1 i A2	38
Història de la Filosofia Moderna II	B1	39
Teoria del Coneixement II	A1	40
Teoria del Coneixement II	A2	41
Teoria del Coneixement II	B1	42
Filosofia de la Cultura II	A1 i B1	43
Teories Ètiques II	A1 i B1	44
Filosofia Social II	A1 i B1	45
Història de la Filosofia Medieval II	A1	46
Història de la Filosofia Medieval II	B1	47
Història de la Filosofia del Renaixement II	A1 i B1	48
Lògica II	A1 i B1	49
Història de la Ciència II	A1 i B1	50
Filosofia de la Naturalesa II	A1 i B1	51
Filosofia de la Història II	A1	52
Filosofia de la Història II	B1	53

Segon Cicle - Primer Semestre

Filosofia Contemporània I	A1 i B1	54
Estètica I	A1 i B1	55
Filosofia de la Ciència I	A1	56
Filosofia de la Ciència I	B1	57
Filosofia Política I	A1	58
Filosofia Política I	B1	59
Metafísica I	A1	60
Metafísica I	B1	61
Antropologia Filosòfica Contemporània I:		
"El Problema de l'Expressió en Plató"	A1 i B1	62
Ètica Contemporània	B1	63
Qüestions sobre la llibertat	A1	64
Temes d'Història de la Filosofia I: "La Tragèdia Àtica"	A1	65
Temes d'Història de la Filosofia III: "Siger de Brabant I"	B1	66
Temes d'Història de la Filosofia V:		
"La Recepció de Copèrnic en el Segle XVI"	A1	67
Temes d'Història de la Filosofia VII: "El Diàleg de Plató I"	A1	68

Temes d'Història de la Filosofia IX:

"Dret i Història a Kant"	B1	69
Temes d'Història de la Filosofia XI:		
"Filosofies i Filosofia: Perspectiva Clàssica"	A1	70
Temes de Lògica I: "Teoria de Models I"	A1	71
Temes de Lògica III: "El Concepte d'Infinit"	A1	72
Temes d'Història i Filosofia de la Lògica I: "Lògica Antiga"	B1	73
Temes d'Història de la Ciència I: "La Revolució Científica I"	B1	74
Temes de Cosmologia I: "L'Espai"	B1	75
Temes de Filosofia de la Ciència I:		
"Les Relacions entre Ciències i Tecnologies"	A1	76
Temes de Filosofia del Llenguatge I:		
"Semàntica de les Actituds Proposicionals"	A1	77
Història de la Filosofia Contemporània I:		
"La Crisi del Pensament Crític"	B1	78
Història de la Filosofia Contemporània III:		
"Desenvolupament de la Tradició Hermenèutica"	B1	79
Història de la Filosofia Contemporània V:		
"Crítiques del Discurs Metafísic"	B1	80
Estètica III: "El Problema de la Interpretació"	A1	81
Teoria de la Racionalitat I: "Metafísica i Crítica a Kant"	A1	82
Teories de la Justícia	A1	83
Política i Societat	B1	84
Teologia Natural I: "Ateisme i Existència de Déu"	A1	85
Qüestions de Metafísica I: "Fenomenologia de la Religió"	B1	86

Segon Cicle - Segon Semestre

Filosofia Contemporània II	A1 i B1	87
Estètica II	A1 i B1	88
Filosofia de la Ciència II	A1	89
Filosofia de la Ciència II	B1	90
Filosofia Política II	A1 i B1	91
Metafísica II	A1	92
Metafísica II	B1	93
Antropologia Filosòfica Contemporània II:		
"El Problema de l'Expressió a Nietzsche"	A1 i B1	94
Ètica i Ciència	B1	95
La Felicitat Humana	A1	96
Temes d'Història de la Filosofia II: "«El sofista» de Plató"	A1	97
Temes d'Història de la Filosofia IV: "Siger de Brabant II"	B1	98
Temes d'Història de la Filosofia VI:		
"Cosmologia i Religió en Giordano Bruno"	A1	99
Temes d'Història de la Filosofia VIII: "El Diàleg de Plató II"	A1	100
Temes d'Història de la Filosofia X: "De Hölderlin a Hegel"	B1	101
Temes d'Història de la Filosofia XII:		
"Filosofies i Filosofia: Perspectiva Moderna"	A1	102
Temes de Lògica II: "Teoria de Models II"	A1	103
Temes de Lògica IV: "El Teorema d'Incompletesa de Gödel"	A1	104

Temes d'Història i Filosofia de la Lògica II: "Lògica Medieval" B1	105	
Temes d'Història de la Ciència II: "La Revolució Científica II" .. B1	106	
Temes de Cosmologia II: "El Temps"	107	
Temes de Filosofia de la Ciència II:		
"Ciència, Tecnologia i Societat"	A1	108
Temes de Filosofia del Llenguatge II:		
"Psicosemàntica: Els Problemes de la Intencionalitat i la Consciència en el Marc Funcionalista"	A1	109
Història de la Filosofia Contemporània II:		
"Pensament i Decisió"	B1	110
Història de la Filosofia Contemporània IV:		
"La Hermenèutica Postheideggeriana"	B1	111
Història de la Filosofia Contemporània VI:		
"Anàlisi i Crítica de l'Astúcia de la Raó"	B1	112
Estètica IV: "Estètica de la Lletgesa"	A1	113
Teoria de la Racionalitat II: "El Plantejament Racionalista"	A1	114
Justícia i Drets Humans	A1	115
Democràcia: Representació i Participació	B1	116
Teologia Natural II: "Déu, Món i Home"	A1	117
Qüestions de Metafísica II:		
"Orientacions en la Filosofia de la Religió"	B1	118

PLA ANTIC

Segon Cicle

Teoria de Models	1a part	A1	71
Teoria de Models	2a part	A1	103
Lògica Antiga i Medieval	1a part	B1	73
Lògica Antiga i Medieval	2a part	B1	105
Filosofia i Hermenèutica	1a part	B1	79
Filosofia i Hermenèutica	2a part	B1	111
Filosofia de la Ment	1a part	A1	77
Filosofia de la Ment	2a part	A1	109
Filosofia Contemporània	1a part	A1 i B1	54
Filosofia Contemporània	2a part	A1 i B1	87
Estètica	1a part	A1 i B1	55
Estètica	2a part	A1 i B1	88
Filosofia de la Ciència	1a part	A1	56
Filosofia de la Ciència	2a part	A1	89
Filosofia de la Ciència	1a part	B1	57
Filosofia de la Ciència	2a part	B1	90
Filosofia Política	1a part	A1	58
Filosofia Política	1a part	B1	59
Filosofia Política	2a part	A1 i B1	91
Metafísica	1a part	A1	60
Metafísica	2a part	A1	92

Metafísica	1a part	B1	61
Metafísica	2a part	B1	93
Pensament i Crisi	1a part	B1	78
Pensament i Crisi	2a part	B1	110
Models del Discurs Modern	1a part	B1	80
Models del Discurs Modern	2a part	B1	112
Temes d'Estètica Contemporània	1a part	A1	81
Temes d'Estètica Contemporània	2a part	A1	113
El Problema de l'Expressió en Plató i Nietzsche	1a part	A1 i B1	62
El Problema de l'Expressió en Plató i Nietzsche	2a part	A1 i B1	94
Teoria de la Racionalitat: Metafísica i Crítica en la Modernitat ..	1a part	A1	82
Teoria de la Racionalitat: Metafísica i Crítica en la Modernitat ..	2a part	A1	114
Ètica Contemporània i Ciència	1a part	B1	63
Ètica Contemporània i Ciència	2a part	B1	95
Llibertat i Felicitat	1a part	A1	64
Llibertat i Felicitat	2a part	A1	96
Teologia Natural: Existència i Naturalesa de Déu	1a part	A1	85
Teologia Natural: Existència i Naturalesa de Déu	2a part	A1	117
Qüestions de Metafísica: Metafísica i Religió	1a part	B1	86
Qüestions de Metafísica: Metafísica i Religió	2a part	B1	118
Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps	1a part	B1	75
Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps	2a part	B1	107
Temes de Lògica	1a part	A1	72
Temes de Lògica	2a part	A1	104
Les Relacions entre Ciències i Tecnologies	1a part	A1	76
Les Relacions entre Ciències i Tecnologies	2a part	A1	108
La Revolució Científica	1a part	B1	74
La Revolució Científica	2a part	B1	06
Tragèdia, Sòfista i Plató	1a part	A1	65
Tragèdia, Sòfista i Plató	2a part	A1	97
Siger de Brabant	1a part	B1	66
Siger de Brabant	2a part	B1	98
Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno	1a part	A1	67
Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno	2a part	A1	99
El Diàleg de Plató	1a part	A1	68
El Diàleg de Plató	2a part	A1	100
Qüestions sobre la Gènesi de l'Idealisme	1a part	B1	69
Qüestions sobre la Gènesi de l'Idealisme	2a part	B1	101
Filosofies i Filosofia	1a part	A1	70
Filosofies i Filosofia	2a part	A1	102
Poder i Participació	1a part	B1	84
Poder i Participació	2a part	B1	116
Justícia i Dret	1a part	A1	83
Justícia i Dret	2a part	A1	115

PLA NOU

Codi: 1110001

Antropologia Filosòfica I

Cicle: I **Tipus:** Troncals **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* 1 *Despatx* —
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: José M. Ortega Ortíz **Llengua:** castellà
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. Estatut del discurs antropològic-filosòfic.
2. Objecte i mètode de l'antropologia filosòfica.
3. L'antropologia filosòfica i altres sabers sobre l'home.

Bibliografia bàsica

CASSIRER, E. *Antropologia Filosòfica*. Mèxic: FCE, 1948.
 FEUERBACH, L. *La esencia del cristianismo*. Salamanca: Sígueme.
 GONZÁLEZ, A. *La pregunta por el hombre*. PPU.
 HEIDEGGER, A. *Kant y el problema de la metafísica*. FCE.
 MOREY, M. *El hombre como argumento*. Barcelona: Anthropos, 1987.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110001

Antropologia Filosòfica I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A2
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* 1 *Despatx* —
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Francesc Pereña Blasi **Idioma:** català
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

Introducció: El problema de l'home com a problema filosòfic.

Perspectiva històrica:

- a) El plantejament inicial: el mite de Prometeu i la sofística.
- b) La concepció clàssica grega: Plató i Aristòtil.
- c) L'humanisme materialista d'Epicur.
- d) El problema ment-cos a Descartes.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Psicologia*. Barcelona: Lala, 1981.
 CASSIRER, E. *Antropologia Filosòfica*. Mèxic: FCE, 1948.
 DESCARTES, R. *Meditaciones metafísicas*. Madrid: Aliaguara, 1977.
 DIOGENES LAERCIO. *Vida de Epicuro*. Edicions de la Universitat de Barcelona, 1981.
 FEUERBACH, L. *Manifestos antropològics*. Barcelona: Lala, 1984.
 PLATÓ. *Apologia de Sòcrates, Crító, Eutífró, Protàgores*. Barcelona: Ed. 62, 1992.
 ----- . *Diàlogos*. Madrid: Gredos, 1986, vol. 3.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

PLA NOU

Codi: 1110001

Antropologia Filosòfica I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** B1
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* 1 *Despatx* —
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Agustín González Gallego **Idioma:** castellà
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. Estatut del discurs antropològic-filosòfic.
2. Objecte i mètode de l'antropologia filosòfica.
3. L'antropologia filosòfica i altres sabers sobre l'home.

Bibliografia bàsica

CASSIRER, E. *Antropologia Filosòfica*. Mèxic: FCE, 1948.
 FEUERBACH, L. *La esencia del cristianismo*. Salamanca: Sígueme.
 GONZÁLEZ, A. *La pregunta por el hombre*. PPU
 HEIDEGGER, A. *Kant y el problema de la metafísica*. FCE.
 MOREY, M. *El hombre como argumento*. Barcelona: Anthropos, 1987.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codí: 1110023

Ètica I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Francisco López Frias **Llengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

- * 1. Naturalesa i objecte de l'ètica: definició i mètode.
- * 2. Els principis: etimològic, antropològic, metafísic.
- * 3. Relació amb altres ciències: dret, sociologia, política i economia.
- 4. La responsabilitat moral.
- * 5. La llibertat.
- 6. La virtut.
- * 7. La norma.
- * 8. La llei moral.
- 9. Els valors.
- * 10. El deure.
- * 11. La felicitat.
- 12. La utilitat.
- * 13. El bé.
- 14. La persona moral.
- * 15. El sentiment moral.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Abans de començar el curs, els alumnes disposaran d'un programa detallat en el qual s'inclouran alguns temes complementaris i afins, i també una bibliografia més àmplia.

Bibliografia bàsica

- ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Madrid: Alianza, 1984.
 BRANDT, R. B. *Teoria ètica*. Madrid: Alianza, 1982.
 ARISTÓTELES. *Ètica a Nicómaco*. Madrid: CEC. [Edició bilingüe].
 FASSO, G. *Historia de la Filosofía del Derecho*. 3 vol. Madrid: Pirámide.
 KANT, I. *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*. Madrid: Espasa-Calpe.
 SÁNCHEZ VÁZQUEZ, A. *Ètica*. Barcelona: Grijalbo.

Sistema d'avaluació

Examen, assistència a les pràctiques i treball de curs. Les pràctiques i el treball són opcionals.

PLA NOU

Codí: 1110023

Ètica I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A2
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Margarita Mauri Álvarez **Llengua:** català
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

- * 1. Introducció: definició, metodologia i relació de l'ètica amb d'altres ciències.
- * 2. Les tres activitats de l'home segons Aristòtil.
- * 3. El bé.
- 4. El mal.
- * 5. La felicitat.
- * 6. La llei moral.
- * 7. La naturalesa humana.
- * 8. Els actes humans.
- * 9. La consciència.
- 10. La virtut.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Classes pràctiques: lectura de textos, bàsicament d'Aristòtil.

Bibliografia bàsica

- ARISTÓTELES. *Ètica a Nicómaco*. Traducció de J. Marías. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1981.
 ARANGUREN, J. L. L. *Ètica*. Madrid: Revista de Occidente, 1986.
 PIEPER, A. *Ètica y moral*. Barcelona: Crítica, 1991.
 SIMON, R. *Moral*. Barcelona: Herder, 1972.

Sistema d'avaluació

1. Examen final.
2. Lectures obligatòries.

Ètica I

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Norbert Bilbeny i García

Llengua: català

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

- * 1. Etimologia i història dels conceptes d'ètica i moral.
- * 2. La distinció entre ètica i moral.
- * 3. Constitució del saber pràctic i objecte de l'ètica.
- 4. El fet de la moralitat.
- * 5. L'elecció moral.
- * 6. La raó pràctica.
- 7. La consciència moral.
- 8. El judici i els judicis morals.
- 9. La crítica escèptica dels judicis morals (Hume).
- * 10. La fal·làcia naturalista (Moore).
- * 11. El desig en l'ètica.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

ARISTÓTELES. *Ètica nicomàquea*. Gredos.
 KANT, I. *Fonamentació de la metafísica dels costums*. Laia/Espasa-Calpe.
 MACINTYRE, A. *Historia de la Ètica*. Paidós.
 BILBENY, N. *Aproximació a la Ètica*. Ariel.
 ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball opcional.

Introducció a la Lògica I

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: A1, A2 i B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Ignasi Jané (A1) Ma. Gracia Manzano (A2) Calixto Badesa (B1) Llengua: castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

El curs té dues parts. A la primera, s'exposa el fragment més bàsic de la lògica clàssica: la lògica d'enunciats. A la segona, s'introdueix l'àlgebra elemental de conjunts i les aplicacions a la lògica.

Bibliografia bàsica

DEAÑO, A. *Introducción a la lógica formal*. Madrid: Alianza Universidad, 1978.
 GAMUT, L. T. F. *Logic, Language and Meaning*. The University of Chicago Press, 1991, vol. 1.
 HODGES, W. *Logic*. Penguin Books.
 LIPSCHUTZ, S. *Teoría de conjuntos y temas afines*. Serie Schaum. Ed. McGraw-Hill.
 BARWISE-ETCHEMENDY. *The Language of First-Order Logic*. CSLI.
 SUPPES, P. *Introducción a la lógica sintáctica*. Ed. CECSA.
 TARSKI, A. *Introd. a la lógica y a la metodología de las Ciencias deductivas*. Espasa Calpe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia del Llenguatge I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel **Llengua:** castellà
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

L'objectiu dels dos cursos de Filosofia del Llenguatge és familiaritzar l'alumnat amb els conceptes d'ús més habituals a la disciplina: analític/sintètic, necessari/possible/contingent, *a priori/a posteriori*, ús/menció, enunciat/proferiment/proposició, món o situació possible. També es pretén familiaritzar-lo amb algunes de les doctrines pressuposades per a qualsevol aportació contemporània, com la distinció de Frege entre sentit i referència, la teoria de les descripcions de Russell, l'anàlisi de les proposicions com a condicions de veritat del *Tractatus*, la teoria dels termes com a designadors rígids de Kripke, Kaplan i Putnam, la distinció d'Austin entre el contingut locutiú i la força il·locutiua dels actes lingüístics, i la teoria de les implicatures conversacionals de Grice.

Aquests conceptes i doctrines es tractaran en el curs d'una discussió "dialèctica" sobe diferents punts de vista referent a les relacions entre llenguatge i pensament. En aquesta primera part s'examinaran la "tesi", per mitjà de l'examen de les teories "mentalistes" de Locke en el llibre tercer de l'*Essay* i de Wittgenstein al *Tractatus logico-philosophicus*, i una primera visió de l'"antítesi", per mitjà de l'examen de les idees conductistes del mateix Wittgenstein a les *Investigacions filosòfiques*.

Bibliografia bàsica

GARCÍA-CARPINTERO, M. *Las palabras, las ideas y las cosas*. [Manuscrit].
 LOCKE, John. *Ensayo sobre el entendimiento humano*. [Diverses edicions].
 VALDÉS, Luis M. (ed.). *La búsqueda del significado*. Tecnos, 1991.
 WITTGENSTEIN, L. *Tractatus logico-philosophicus*. Alianza Universidad.

Sistema d'avaluació

Exàmens parcials de cada tema i/o examen final.

Filosofia del Llenguatge I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** B1
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Francisco Rodríguez Consuegra **Llengua:** castellà
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

El curs bàsicament serà una introducció elemental als autors més importants que van crear, no ja la filosofia del llenguatge en el sentit actual, sinó tota la tradició analítica. En els primers temes s'estudiaran les dues concepcions clàssiques del llenguatge: la referencialista (Frege, Russell, el Wittgenstein del *Tractatus*) i la verificacionista (Camap i el Cercle de Viena). La part final del curs es dedicarà a la ruptura d'aquestes dues concepcions, després dels clàssics arguments crítics de Quine i del Wittgenstein d'*Investigacions*, que van aportar el context en què la filosofia del llenguatge es va moure a partir dels anys cinquanta. L'aproximació als diferents temes es farà fonamentalment per mitjà de l'anàlisi de textos concrets.

Bibliografia bàsica

Les obres següents són obres bàsiques dels autors centrals del curs, però la llista de lectures obligatòries, més restringida i acotada, es donarà al començament de les classes, juntament amb la resta de la bibliografia, primària i secundària.

FREGE, G. *Estudios sobre semántica (1891-1904)*. Ariel, 1971.
 RUSSELL, B. *Lógica y conocimiento (1901-1950)*. Taurus, 1966.
 WITTGENSTEIN, L. *Tractatus logico-philosophicus (1921)*. Alianza, 1987.
 AYER, A. (ed.) *El positivismo lógico (1924-1959)*. FCE., 1965.
 WITTGENSTEIN, L. *Investigaciones filosóficas (1953)*. UNAM/Crítica, 1988.
 QUINE, W.V. *Desde un punto de vista lógico (1953)*. Ariel, 1962.

Sistema d'avaluació

L'avaluació es farà sobre: 1. la recensió voluntària d'una obra a determinar; 2. els exercicis periòdics de llurament voluntari; 3. l'examen final obligatori.

PLA NOU

Història de la Filosofia Antiga I

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Antonio Alegre Gorri Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

En aquest curs s'estudiarà el pensament prepolític (el denominat pensament mític), el naixement de la *polis* i el naixement consegüent de la filosofia al voltant del tema de l'*arkhé* de la *physis* i l'inici de la gran cadena de l'ésser. S'estudiaran els presocràtics, amb especial atenció als pitagòrics, els jònics, Heràclit, Parmènides, atomistes, Empedòcles, Anaxàgores, la sofística i Sòcrates, amb referències intenses a la tragèdia àtica. Es treballarà amb fonts directes i s'ensenyarà l'alumne a realitzar treballs d'investigació.

Bibliografia bàsica

1. Fonts
 ARISTÒTIL. *Metafísica i De Anima*. Madrid: Gredos.
 DIOGENES LAERCIO. *Las vidas de los filósofos ilustres*. Barcelona: Ed. Iberia, 2 vol. i Barcelona: Laia, 1981.
 KIRK RAVEN. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1983.
 LUCRECIO. *De rerum natura*. Barcelona: Bosch, 1976.
 UNTERSTEINER. *Sofisti: Testimonianze e frammenti*. Nuova Italia, 1967.
 PIQUÉ ANGORDANS. *Sofistas, testimonios y fragmentos*. Barcelona: Bruguera, 1987.
 PLATÓ. Tots els Diàlegs. Edicions de Gredos, IEC, Bernat Metge.
 TRAGEDIES. Madrid: Gredos (Diversos volums i diverses dates de publicació).
2. Bibliografia secundària
 ALEGRE GORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1985.
 La sofística y Sócrates. Barcelona: Montesinos, 1987.
 Historia de la Filosofía antigua. Barcelona: Anthropos, 1988.
 AMSTRONG, A.H. *Introducción a la Filosofía antigua*. Buenos Aires: EUDEBA, 1983.
 GUTHRIE. *Historia de la Filosofía Griega*. Madrid: Gredos (Diversos volums i diverses dates de publicació)
 JAEGER, W. *Paideia*. Mèxic: FCE, 1981.
 LONG, A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1945.
 PLOTINO. *Enéadas*. 2 vol. Madrid: Gredos, 1982 i 1985.
 REALE, G. *Introducción a Aristóteles*. Barcelona: Herder 1985.
 Diversos autors. *Los filósofos y sus filosofías*. Barcelona: Vicens Vives, 1976, vol I.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

PLA NOU

Història de la Filosofia Antiga I

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A2 i B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Isabel Méndez Lloret Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

Des del pensament prepolític a Sòcrates, analitzant la naixença de la *polis* i el pensament mític, la filosofia jònica i itàlica, i l'escola sofística, a través de la lectura directa de les fonts.

Bibliografia bàsica

1. FONTS
 DIOGENES LAERCIO. *Vidas de filósofos*. 2 vol. Barcelona: Iberia, 1962.
 KIRK, RAVEN, SCHOFIELD. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1987.
2. ESTUDIS: es donaran a classe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codl: 1110104

Història de la Filosofia Moderna I

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: A1 i A2
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Gonçal Mayos Solsona (A1) i Salvi Turó Tomás (A2) Llengua: català
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

En aquest primer semestre es tractarà la filosofia del segle XVII i de la Il·lustració, tot centrant el desenvolupament especialment en els autors que s'indiquen a continuació:

1. L'origen de la modernitat: Descartes.
2. El llegat del cartesianisme.
3. Spinoza. Leibniz.
4. La Il·lustració. Hume.

Bibliografia bàsica

Atès que les fonts i la bibliografia secundària fonamental s'anirà lliurant i comentant a classe al llarg el curs, i deixant de banda les històries generals de la filosofia, donem a continuació algunes obres específiques que poden ajudar tant per a una visió global del període com per a un primer apropament als autors:

- CASSIRER, E. *Filosofia de la Il·lustración*. Mèxic: FCE, 1972.
 ----- *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979, vol. III
 FISCHER, K. *Geschichte der neuem Philosophie*. Nendeln-Liechtenstein: Klaus Reprint, 1973, vol. I, II, III, IV i X.
 HAZARD, P. *La crisis de la conciencia europea*. Madrid: Alianza Univer., 1983.
 ----- *El pensamiento europeo en el s. XVIII*. Madrid: Guadarrama, 1968.
 HEIMSOETH, H. *La metafísica moderna*. Madrid: Revista de Occidente, 1966.
 MORRIS, C.R. *Locke, Berkeley, Hume*. Oxford University Press, 1937.
 RODIS-LEWIS, G. *Descartes et le rationalisme*. París: PUF, 1971.

Sistema d'avaluació

L'alumne haurà d'efectuar una prova al final del semestre. La nota corresponent podrà ser matisada, no obstant això, per la participació a les classes pràctiques o pel lliurament d'algun treball voluntari.

PLA NOU

Codl: 1110104

Història de la Filosofia Moderna I

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Octavi Puigals Riu Llengua: català
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

En aquest primer semestre es tractarà de la filosofia dels segles XVII marcada pel cartesianisme i el seu llegat, i la irrupció de la Il·lustració durant el segle XVIII a Europa. El curs s'orientarà vers la reconstrucció de la polèmica entre filosofia i escepticisme a partir de la emancipació de René Descartes de l'escolàstica cristiano-aristotèlica i la superació de la crítica a la filosofia dels deixebles de Montaigne; per abordar després a partir d'aquesta perspectiva els sistemes metafísics de Spinoza i Leibniz.

En el complex escenari de la Il·lustració anglesa inseparable dels orígens de la revolució industrial, el curs se centrarà en la descripció de l'escepticisme acadèmic de David Hume en relació amb la seva lectura del mètode de Newton, com també en l'estatus de la Il·lustració francesa i alemanya fins el període precrític de Kant.

Bibliografia bàsica

- RODIS-LEWIS, G. *L'oeuvre de Descartes*. 2 vol. París: Ed. Vrin, 1971.
 CASSIRER, E. *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979, vol. III
 HAMPSHIRE, St. *Spinoza*. Madrid: Ed. Alianza Universidad, 1985.
 BELEVAL, Y. *Leibniz, initiation à sa philosophie*. París: 1962.
 HAZARD, P. *El pensamiento europeo en el s. XVIII*. Madrid: Guadarrama, 1958.
 NOXON, J. *La evolución filosófica de David Hume*. Madrid: Revista de Occidente, 1988.
 KORNER, St. *Kant*. Madrid: Alianza Universidad, 1993.

Sistema d'avaluació

L'alumne haurà d'efectuar una prova al final del semestre. La nota corresponent podrà ser matisada en funció d'altres variables, com algun treball voluntari.

Teoria del Coneixement I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* — *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: José Manuel García de la Mora **Llengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

1. Plantejament general i situació històrica.
2. Fenomenologia i ontologia del coneixement.
3. Condicions, abast, límits, mètodes i aporia del coneixement.
4. Problemàtica de la veritat i la certesa, i de l'objectivitat.

AVÍS: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

ALEJANDRO, J.M. *Gnoseología*. Madrid: BAC. núm. 290, 1969.
 ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1988.
 GADAMER, H.G. *Verdad y método*.
 HARTMANN, N. *Metafísica del conocimiento*.
 KELLER, A. *Teoría general del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 MAX SCHELER. *Conocimiento y trabajo*.
 SARTRE, J.P. *La trascendencia del Ego*.

Sistema d'avaluació

Exercicis parcials, un treball de curs i examen al final de cada semestre.

Teoria del Coneixement I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A2
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* — *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: José Luis Arce Carrascoso **Llengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

Ontologia del coneixement:

1. Plantejament general de la filosofia del coneixement.
2. El problema del coneixement i la seva dimensió antropològica.
3. Coneixement, consciència i subjectivitat.
4. *A priori* i objectivitat.

AVÍS: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona, 1988.
 BLASCO, J. L. *Significado y experiencia*. Barcelona, 1984.
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano*. Madrid, 1969.
 PAP, A. *La teoría analítica del conocimiento*. Madrid, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen.

PLA NOU

Codi: 1110126

Teoria del Coneixement I

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** B1
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* — *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Jordi Sales Coderch **Llengua:** català
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

Temes platònics. Lectura del *Menó*.

1. La qüestió inicial, la seva recepció i la conclusió aparent del diàleg.
2. Les respostes de Menó i la refutació socràtica.
3. La paradoxa de Menó i la reminiscència.
4. El mètode per la hipòtesi.
5. Dialèctica i teoria dels principis.
6. L'estat actual dels estudis platònics i les imatges de Plató.

AVIS IMPORTANT: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana fer-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

- SALES, J. *Coneixement i situació*. Barcelona: PPU, 1990.
 SALES, J. *Estudis sobre l'ensenyament platònic I*. Barcelona: Anthropos, 1992.
 CANTO-SPERBER, M. *Les paradoxes de la connaissance. Essais sur le Ménon de Platon*. París: Ed. Odile Jacob, 1991.
 BRAGUE, R. *Le restant supplément aux commentaires du Ménon de Platon*. Vrin, 1978.
Revue Philosophique de la France et de l'Étranger. 1991.
 BENSON, Hugh H (ed.). *Essays on the Philosophy of Socrates*. Oxford University Press, 1992.

Sistema d'avaluació

Comentaris de textos i/o examen final.

PLA NOU

Codi: 1110244

Filosofia de la Cultura I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Albert Bidón-Chanal Gelonch **Llengua:** català
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

El curs pretén fer la reconstrucció històrica del desenvolupament dels coneixements elaborats en el si de les ciències naturals, des del pensament de la il·lustració fins al present, i dels diferents conceptes d'"home" elaborats en cada una d'aquestes èpoques històriques.

- Mecanicisme i ciències naturals.
- El segle XIX i el naixement de la biologia:
 - el concepte d'organització
 - la teoria cel·lular
 - la teoria evolutiva.
- La biologia molecular i la teoria sintètica de l'evolució: el reduccionisme del segle XX.

Bibliografia bàsica

- BACHELARD, G. *La formación del espíritu científico*. Buenos Aires: siglo XXI, 1972.
 BAUMER, F.L. *Modern european thought: continuity and change in ideas, 1600-1900*. Londres: Collier, 1977
 JACOB, F. *La logique du vivant*. París: Gallimard, 1970.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari desenvolupat.

Teories Ètiques I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Margarita Boladeras Cucurella **Llengua:** català
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

1. Experiència moral. Judici moral. Raonament moral. Creences i actituds.
2. Persona i acció. Raonament i emoció. Consciència i inconsciència. La responsabilitat dels actes humans. Causes i conseqüències; motius i raons.
3. La persona: la mirada pròpia i la mirada dels altres. Lectura de l'obra de Sartre *A puerta cerrada* (*Huis clos*).
4. Individu i poder. La complexitat de les relacions de domini i de dependència. Els models de *Calígula* (Albert Camús i *Antígona* (Sòfocles, Espriu).
5. Justícia i llibertat. Identitat, autonomia i solidaritat des de les perspectives individual i social. Moral i drets fonamentals.

Bibliografia bàsica

BIEMEL, W. *Sartre*. Barcelona: Salvat, 1985.
 BOLADERAS, M. *Libertad y tolerancia. Éticas para sociedades abiertas*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1993.
 CAMUS, A. *Calígula*. Madrid: Alianza. [Núm. 850].
 ESPRIU, S. *Antígona*. Barcelona: Ed. 62, 1993.
 LOTTMAN, H.R. *Albert Camus*. París: Éd. du Seuil, 1978.
 LYONS, W. *Emoción*. Barcelona: Anthropos, 1993.
 SARTRE, J.P. *La puta respetuosa. A puerta cerrada*. Madrid: Alianza. [Núm. 834].
 SINGER, P. *Ética práctica*. 2a edició, Barcelona, Ariel, 1988.
 SÓFOCLES, *Tragèdies*. Barcelona: Bernat Metge, 1951, vol. I.
 TOULMIN, S.E. *El puesto de la razón en la ética*. Madrid: Alianza, 1979.

Sistema d'avaluació

Dos comentaris de text al final del semestre. Els dos textos de l'exercici d'avaluació seran extrets de la bibliografia bàsica indicada.

Filosofia Social I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Josep M. Alsina Roca **Llengua:** català
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

S'estudiaran els autors principals que han anat configurant el pensament social. L'objectiu és aclarir les qüestions plantejades sobre el caràcter científic de la sociologia i la seva relació amb la filosofia social.

Plantejament històric: de la filosofia política a la sociologia.

1. La filosofia política com a filosofia moral: Aristòtil.
2. La reflexió històrica: sant Agustí.
3. L'autonomia de la política: Maquiavel.
4. El contractualisme: Hobbes i Rousseau.
5. La sociologia fundacional: Comte, Marx i Spencer.
6. La sociologia acadèmica: Durkheim, Max Weber, Simmel i Pareto.
7. Corrents sociològics actuals.

Bibliografia bàsica

ARON, R. *Las etapas del pensamiento sociológico*. Buenos Aires: Siglo XXI, 1970.
 NISBET, R. *La formación del pensamiento sociológico*. Buenos Aires: Amorrortu, 1976.
 SABINE, G. *Historia de la teoría política*. Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Es farà un examen al final del curs. S'exigirà un treball monogràfic sobre un autor del programa. Es valorarà la participació als seminaris.

Història de la Filosofia Medieval I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Octavi Piulats Riu **Llengua:** català
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

Les arrels de la filosofia medieval arrenquen de l'origen del cristianisme primitiu a partir del seu desenvolupament en la societat jueva, i la seva relació posterior amb la filosofia grega. Per tant, encara que la nostra atenció se centrarà en els textos llatins, l'escenari a reconstruir estarà marcat per una interacció entre el cristianisme apològic, el cristianisme herètic i les diverses filosofies hel·lenístiques.

En aquest marc d'interacció entre cristianisme i hel·lenisme, i desconfiant de la divisió clàssica entre patristica i escolàstica, el nostre objectiu en aquest primer semestre serà reconstruir els continguts del discurs filosòfic des del segle I aC fins al segle IX dC prioritzant els autors següents: Ciceró, Pau de Tarse, Julià, Marcio, Lactanci, Agustí d'Hipona i J. Escot Eriúgena.

Bibliografia bàsica

- LONG, A.A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 BULTMANN, R. *Teología del Nuevo Testamento*. Salamanca: Ed. Sígueme, 1980.
 GILSON, E. *La Filosofía en la Edad Media*. Madrid: Ed. Gredos, 1972.
 BROWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 E. DE FAYE. *Gnostiques et gnosticisme*. París: E. Leroux, 1925.
 W.A.A. *J. Scot Érigène et l'Histoire de la Philosophie*. París: Éditions du CNRS, 1977.

Sistema d'avaluació

Prova al final del semestre. La nota pot ser matisada en funció d'altres variables, com algun treball voluntari.

Història de la Filosofia Medieval I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Francesc Fortuny Bonet **Llengua:** català
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M.T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà.

En aquest primer semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles I aC i IX dC.

Bibliografia bàsica

- BORWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. De Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1869.
 LONG, A.A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Éditions du Université de Louvain, 1966 (2).
 W.A.A. *Jean Scot Érigène et la Histoire de la Philosophie*. Éditions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia del Renaixement I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Rosa Rius Gatell (A1) | Carmen Revilla Guzmán (B1) **Llengua:** català (A1) castellà (B1)
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

El curs abordarà l'estudi de la filosofia del s. XV des d'una doble perspectiva:

- a) Marc històric, configuració teòrica i desenvolupament dels principals corrents del pensament renaixentista (amb especial atenció a les formes del moviment humanista i de la tradició hermètica).
- b) Estudi detallat de l'obra de Nicolàs de Cusa i Maquiavel (la lectura de la qual constituirà el contingut bàsic del curs).

Bibliografia bàsica

NICOLAS DE CUSA. *La docta ignorantia*. Ed. Aguilar
MARSILIO FICINO. *Sobre el furor diví i altres textos*. Ed. Anthropos.
PICO DELLA MIRANDOLA. *De la dignitat del home*. Ed. Nacional (n'hi ha altres traduccions)
MAQUIAVELO. *El príncep*. Ed. Alianza.
GARIN, E. *El zodíac de la vida*. Barcelona: Península, 1981.
GRANADA, M.A. *Cosmologia, religió i política en el Renacimiento*. Barcelona: Anthropos, 1987.
KRISTELLER, P.O. *El pensamiento renacentista y sus fuentes*. Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit.

Lògica I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Ramón Jansana (A1) | Enric Casanovas (B1) **Llengua:** castellà
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

Aquest curs és una introducció a la teoria de conjunts, amb especial èmfasi a l'anàlisi del concepte d'infininitud. Es tractaran els temes següents: axiomes de la teoria de conjunts, relacions i funcions, nombres naturals i conjunts infinits.

Bibliografia bàsica

ENDERTON, H. B. *Elements of Set Theory*. Nova York: Academic Press, 1977.
HALMOS, P. *Teoría intuitiva de los conjuntos*. Mèxic: CECSA.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Ciència I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Antonio Beltrán Marí (A1) i José Romo Feito (B1) **Llengua:** castellà
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

0. Dinàmica del curs i contingut bibliogràfic.
1. Les ciències de la vida a Grècia.
2. El desenvolupament de la cosmologia dels preocràtics a Plató.
3. Aristòtil: física i cosmologia.
4. L'astronomia de Ptolomeu.
5. La crisi de la ciència grega i el cristianisme.
6. La física medieval.
7. Renaixement, màgia i ciència.
8. L'astronomia renaixentista.
9. Copèmic, filòsof del cel.

Bibliografia bàsica

- Astronomia**
 KUHN, Thomas S. *La revolución copernicana*. Traducció de Domènec Bergadà. Barcelona: Editorial Ariel, 1978 [1957].
- Física**
 SAMBORSKY, S. *El mundo físico de los griegos*. Madrid: Alianza, 1990.
- Ciències de la vida**
 CROMBIE, Alistair C. *Historia de la Ciencia: de San Agustín a Galileo*. 2 vol. Traducció de José Bernia. Madrid: Alianza, 1974 [1954].

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia de la Naturalesa I

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Primer semestre
Professorat: Antoni Prevosti Monclús (A1) i Josep M. Petit Sullà (B1) **Llengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

1. Introducció a la filosofia de la naturalesa.
 El seu lloc a la filosofia.
 Filosofia natural, ciència natural i física matemàtica.
 Principis i objecte de la filosofia de la natura.
2. Els principis de la naturalesa.
 Els elements com a principis.
 L'atomisme.
 La substància corpòria com a principi.
 El mecanicisme.
 El dinamisme.
 L'hilemorfisme.

Bibliografia bàsica

- ARISTÒTIL. *Física*. París: Ed. bilingüe de Belles Lettres, 1973.
- ARTIGAS-SANGUINETI. *Filosofia de la Naturaleza*. Pamplona: EUNSA, 1980.
- ARTIGAS, M. *La inteligibilidad de la naturaleza*. Pamplona... 1992.
- DESCARTES. *Oeuvres philosophiques*. 3 vol. París: (ed. Alquié), Garnier, 1963.
- MARITAIN, J. *Filosofia de la naturaleza*. Club de lectores. Bs. As, 1980.
- PETIT-PREVOSTI. *Filosofia de la naturaleza*. Barcelona: PPU, 1992.

Sistema d'avaluació

Un treball i un examen final.
 També s'avaluarà la participació activa a les pràctiques.

PLA NOU

Codí: 1110406

Filosofia de la Història I

Cicle: I Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1 i B1
 Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Josefina Birulés Bertrán (A1) i Manuel Cruz Rodríguez (B1) Llengua: català (A1) castellà (B1)
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. Genealogia del discurs històric

- 1.1 La història de la naturalesa i la història dels homes.
- 1.2 De la/tes crònica/ques a la història.
- 1.3 El doble sentit de la paraula històrica.
- 1.4 Per què interessa la història als filòsofs.

2. Ontologia de la història: individus i col·lectivitats

- 2.1 El subjecte de la història: l'home com a protagonista del procés històric.
- 2.2 El lloc de les intencions a la història.
- 2.3 Què és inevitable i què és necessari a la història.

Bibliografia bàsica

- COLLINGWOOD, R.G. *Idea de la història*. Mèxic: FCE, 1982.
 CRUZ, M. *Filosofia de la història*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HELLER, A. *Teoria de la història*. Barcelona: Fontamara, 1982.
 TOPOLSKY, J. *Metodologia de la història*. Madrid: Cátedra, 1982.

Altres textos d'interès:

- BERLIN, I. "La inevitabilidad histórica". A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1984.
 DANTO, A.C. *Historia y narración*. Barcelona: Paidós, 1989.
 LE GOFF, J. *Pensar la historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona: Paidós, 1991.
 RICŒUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987, vol. I.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WILKINS, B.T. *¿Tiene la historia algún sentido?* Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen a final de semestre.

PLA NOU

Codí: 1110012

Antropologia Filosòfica II

Cicle: I Tipus: Troncral Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: José M. Ortega Ortíz Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. M. Sheler i la nova orientació del discurs antropològic.
2. S. Freud: aportacions antropològiques del psicoanàlisi.
3. L'Antropologia filosòfica contemporània.

Bibliografia bàsica

- FREUD, S. *La interpretación de los sueños*. Alianza.
 El malestar en la cultura. Alianza.
 FROMM, E. E. *Marx y su concepto del hombre*. Mèxic: FCE.
 GONZÁLEZ, A. *El orden de lo humano*. PPU.
 SCHELLER, M. *El puesto del hombre en el cosmos*. Buenos Aires. Losada.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Antropologia Filosòfica II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A2

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Francesc Perefia Blasí

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari**1- Feuerbach i Marx**

- a) La filosofia a la mort de Hegel.
- b) Els "joves hegelians": l'*Antropologia filosòfica* de Feuerbach.
- c) La crítica de Marx a Feuerbach.
- d) La concepció antropològica de Marx.

2- Fenomenologia, ontologia i "Analítica de l'existència" a Heidegger

- a) La qüestió de l'home i la "qüestió de l'ésser": L'"analítica de l'existència" com a "ontologia fonamental".
- b) "Existència" com a "ésser en el món".
- c) La tradició filosòfica com a problema: Heidegger versus Scheler. Heidegger versus Cassirer.

Bibliografia bàsica

- FEUERBACH, L. *Manifestos antropològics*. Barcelona: Laia, 1984.
- HEIDEGGER, M. *El ser y el tiempo*. Madrid: FCE, 1987.

Kant y el problema de la metafísica. Mèxic: FCE, 1986.
- HUSSERL, E. *Ideas relativas a una fenomenologia pura y una filosofia fenomenológica*. Mèxic: FCE, 1962.
- LOWITH, K. *De Hegel a Nietzsche*. Buenos Aires: Ed. Sudamericana, 1968.
- MARX, K.; ENGELS, F. *La ideologia alemanya*. 2 vol. Barcelona, Laia, 1987.
- SCHELER, M. *El puesto del hombre en el cosmos*. Buenos Aires: Losada, 1976.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Antropologia Filosòfica II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Agustín González Gallego

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. M. Scheler i la nova orientació del discurs antropològic.
2. S. Freud: aportacions antropològiques de la psicoanàlisi.
3. Antropologia filosòfica contemporània.

Bibliografia bàsica

- FREUD, S. *La interpretación de los sueños*. Alianza.

El malestar en la cultura. Alianza.
- FROMM, E. E. *Marx y su concepto del hombre*. Mèxic: FCE.
- GONZALEZ, A. *El orden de lo humano*. PPU.
- SCHELLER, M. *El puesto del hombre en el cosmos*. Buenos Aires: Losada.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codí: 1110034

Ètica II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Francisco López Frias Llengua: castellà
 Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

1. L'ètica grega fins a Plató.
2. L'ètica d'Aristòtil.
3. L'estoïcisme.
4. L'epicureisme.
5. Ètica cristiana i medieval.
6. L'ètica de Spinoza.
7. El naturalisme ètic.
8. El contractualisme.
9. L'utilitarisme.
10. L'ètica existencial.
11. El neoutilitarisme.
12. El neocontractualisme.
13. L'intuicionisme.
14. L'emotivisme.
15. El prescriptivisme.
16. El descriptivisme.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

- BOURKE, V. J. *Histoire de la Morale*. París: Cerf, 1970.
 FRANKFORT, H. *Reyes y dioses*. Madrid: Rev. de Occidente, 1976.
 MACINTYRE, A. *Historia de la ética*. Barcelona: Paidós, 1982.
 RODRÍGUEZ ADRADOS, F. *La democracia ateniense*. Madrid: Alianza, 1975.
 TRUYOL, A. *Historia de la Filosofía del Derecho y del Estado*. Madrid: Alianza, 1988.
 VALLESPÍN, F. *Nuevas teorías del contrato social...* Madrid: Alianza, 1985.

Sistema d'avaluació

Examen.

PLA NOU

Codí: 1110034

Ètica II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A2
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Margarita Mauri Álvarez Llengua: català
 Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

- Tema 1: L'estoïcisme.
 Tema 2: L'epicureisme.
 Tema 3: L'ètica medieval
 Tema 4: L'ètica de Spinoza.
 Tema 5: El sentimentalisme escocès.
 Tema 6: L'ètica formal: I. Kant.
 Tema 7: L'ètica axiològica de M. Scheler.
 Tema 8: L'ètica de l'existencialista: J. P. Sartre
 Tema 9: La filosofia moral contemporània: intuicionisme, Emotivisme, Prescriptivisme, Utilitarisme, Ètica de situació, Pragmatisme, Ètica dialògica, Neoaristotelisme i Relativisme.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Classes pràctiques: Lectura dels textos dels autors inclosos en el programa.

Bibliografia bàsica

- MACINTYRE, A. *Historia de l'ètica*. Barcelona: Paidós, 1988.
 LE SENNE, R. *Tratado de moral general*. Madrid: Gredos.
 FOOT, Ph. *Teorías sobre ética*. Madrid: FCE, 1974.
 HUDSON, W. D. *La filosofía moral contemporánea*. Madrid: Alianza, 1974.

Sistema d'avaluació

1. Examen.
2. Treball.

PLA NOU

Codí: 1110034

Ètica II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx, —
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Norbert Bibbeny García Llengua: català
 Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

Temari

- * 1. El deure moral. Obligació moral i legal.
- * 2. Les regles morals: estructura.
- * 3. Les regles morals: formació psicològica i social.
- * 4. Màximes i lleis. L'imperatiu categòric.
- 5. L'autonomia moral.
- 6. L'heteronomia moral.
- * 7. El concepte de bo moral.
- 8. El bo des de la perspectiva de la perfecció (Plató).
- * 9. El bo des de la perspectiva de la felicitat (Aristòtil, Mill).
- * 10. El bo des de la perspectiva de l'autonomia (Kant).
- 11. La llibertat.

Bibliografia bàsica

ARISTÓTELES. *Ètica Nicomàquea*. Gredos.
 KANT, I. *Fonamentació de la metafísica dels Costums*. Laia/Espasa Calpe.
 MACINTYRE, A. *Historia de la Ètica*. Paidós.
 BILBENY, N. *Aproximación a la Ètica*. Ariel.
 ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball opcional.

PLA NOU

Codí: 1110056

Introducció a la Lògica II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: A1, A2 i B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Ignasi Jané (A1) Ma. Gracia Manzano (A2) Calixto Badesa (B1) Llengua: castellà
 Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

El curs consisteix en una introducció a la lògica de primer ordre. Prèviament es desenvolupen els conceptes bàsics necessaris de teoria de conjunts: relacions i funcions.

Bibliografia bàsica

DEAÑO, A. *Introducción a la lógica formal*. Madrid: Alianza Universidad, 1978.
 GAMUT, L. T. F. *Logic, Language and Meaning*. The University of Chicago Press, 1991, vol. 1.
 HODGES, W. *Logic*. Penguin Books.
 LIPSCHUTZ, S. *Teoría de conjuntos y temas afines*. Serie Schaum. Ed. McGraw-Hill.
 BARWISE-ETCHEMENDY. *The Language of First-Order Logic*. CSLI.
 SUPPES, P. *Introducción a la lógica sintáctica*. Ed. CECOSA.
 TARSKI, A. *Introd. a la lógica y a la metodología de la Ciencias deductivas*. Espasa Calpe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codl: 1110071

Filosofia del Llenguatge II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel Llengua: castellà
 Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

L'objectiu dels dos cursos de Filosofia del Llenguatge és familiaritzar l'alumnat amb els conceptes d'ús més habituals a la disciplina: analític/sintètic, necessari/possible/contingent, *a priori/a posteriori*, ús/menció, enunciat/proferiment/proposició, món o situació possible. També es pretén familiaritzar-lo i amb algunes de les doctrines pressuposades per a qualsevol aportació contemporània, com la distinció de Frege entre sentit i referència, la teoria de les descripcions de Russell, l'anàlisi de les proposicions com a condicions de veritat del *Tractatus*, la teoria dels termes com a designadors rígids de Kripke, Kaplan i Putnam, la distinció d'Austin entre el contingut locuti i la força il·locutiua dels actes lingüístics i la teoria de les implicatures conversacionals de Grice.

Aquests conceptes i doctrines es tractaran en el curs d'una discussió "dialèctica" sobre diferents punts de vista referent a les relacions entre llenguatge i pensament. En aquesta segona part es presentarà una altra aproximació a l'"antitesi", per mitjà de l'examen de les idees conductistes de Quine a Paraula i objecte, la "síntesi", mitjançant l'examen de les idees de Grice, Lewis i Austin, sobre les accions lingüístiques, i per finalitzar, s'examinaran dues propostes influents contemporànies contradictòries de la "síntesi", les de Chomsky i Dummett.

Bibliografia bàsica

- GARCÍA-CARPINTERO, M. *Las palabras, las ideas y las cosas*. [Manuscrit].
 QUINE, W. V. O. *Palabra y objeto*. Labor.
 VALDÉS, Luis M. (ed.). *La búsqueda del significado*. Tecnos, 1991.
 WITTGENSTEIN, L. *Investigaciones filosóficas*. Crítica.

Sistema d'avaluació

Exàmens parcials de cada tema i/o examen final.

PLA NOU

Codl: 1110071

Filosofia del Llenguatge II

Cicle: I Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Francisco Rodríguez Consuegra Llengua: castellà
 Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

A partir del contingut de Filosofia del Llenguatge I, i amb el mateix tipus d'aproximació metodològica, el curs se centrarà en algunes de les principals concepcions filosòfiques sobre el llenguatge aparegudes en els darrers quaranta anys. Independentment d'indubtables encavallaments, aquestes teories es poden classificar en teories de la forma lògica, teories del significat i teories de la referència. Entre les primeres, s'estudiaran sobretot les idees del Quine que comença amb *Paraula i objecte*, i algunes de les implicacions filosòfiques de la concepció chomskyana. Entre les segones, es tractarà el més essencial de les concepcions de Davidson i Dummett, i també alguna cosa del punt de vista pragmàtic del significat. Finalment, s'estudiaran les teories de la referència, que tenen com a autors principals Kripke i Putnam, a partir de les crítiques a la concepció descriptivista clàssica.

Bibliografia bàsica

Les obres següents són obres bàsiques dels autors centrals del curs, però la llista de lectures obligatòries, més restringida i acotada, es donarà al començament de les classes, juntament amb la resta de la bibliografia, primària i secundària.

- QUINE, W.V. *Palabra y objeto* (1960). Ariel, 1968.
 DAVIDSON, D. *De la verdad y de la interpretación* (1984). Gedisa, 1990.
 DUMMETT, M. *Truth and other enigmas* (1978). Hay trad. castellana.
 SEARLE, J. *Actos de habla* (1969). Cátedra, 1980.
 KRIPKE, S. *El nombrar y la necesidad* (1980). UNAM, 1985.
 PUTNAM, H. *Razón, verdad e historia* (1981). Tecnos, 1988.

Sistema d'avaluació

L'avaluació es farà sobre: 1. la recensió voluntària d'una obra a determinar; 2. els exercicis periòdics de lliurament voluntari; 3. l'examen final obligatori.

Història de la Filosofia Antiga II

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Antonio Alegre Gorrí **Llengua:** castellà
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

En aquest curs s'estudiarà l'apogeu de la filosofia de l'ésser, és a dir, Plató i Aristòtil en totes les seves complexes i àmplies dimensions. Donada la importància, intensió i extensió d'aquests autors, el curs consistirà en la combinació d'explicacions del professor amb les lectures obligades de les obres d'aquests autors per part dels alumnes. S'ensenyarà als alumnes a realitzar treballs d'investigació. També es tractaran els filòsofs hel·lènics.

Bibliografia bàsica**1. Fonts**

- ARISTÒTIL. *Metafísica i De Anima*. Madrid: Gredos.
 DIOGENES LAERCIO. *Las vidas de los filósofos ilustres*. Barcelona: Ed. Iberia, 2 vol. i Barcelona: Laia, 1961.
 KIRK RAVEN. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1983.
 LUCRECIO. *De rerum natura*. Barcelona: Bosch, 1976.
 UNTERSTEINER. *Sofisti: Testimonianze e frammenti*. Nuova Italia, 1967.
 PIQUÉ ANGORDANS. *Sofistas, testimonios y fragmentos*. Barcelona: Bruguera, 1987.
 PLATÓ. Tots els Diàlegs. Edicions de Gredos, IEC, Bernat Metge.
 TRAGEDIES. Madrid: Gredos (Diversos volums i diverses dates de publicació).
 2. Bibliografia secundària
 ALEGRE GORRÍ, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1965.
 La sofística y Sócrates. Barcelona: Montesinos, 1987.
 Historia de la Filosofía antigua. Barcelona: Anthropos, 1988.
 AMSTRONG, A.H. *Introducción a la Filosofía antigua*. Buenos Aires: EUDEBA, 1983.
 GUTHRIE. *Historia de la Filosofía Griega*. Madrid: Gredos (Diversos volums i diverses dates de publicació)
 JAEGER, W. *Paidala*. Mèxic: FCE, 1981.
 LONG, A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1945.
 PLOTINO. *Enéadas*. 2 vol. Madrid: Gredos, 1982 i 1985.
 REALE, G. *Introducción a Aristóteles*. Barcelona: Herder 1985.
 Diversos autors. *Los filósofos y sus filosofías*. Barcelona: Vicens Vives, 1976, vol I.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

Història de la Filosofia Antiga II

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A2 i B1
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Isabel Méndez Lloret **Llengua:** castellà
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

S'estudiarà l'obra de Plató en vista de les seves preocupacions polítiques, l'ontologia d'Aristòtil i les tres escoles hel·lenístiques mitjançant la lectura directa de les fonts.

Bibliografia bàsica**1- FONTS**

- PLATÓ. *Diàlegs*. Madrid: Gredos (diversos volums).
 ARISTÒTIL. *Metafísica*. Madrid: Gredos, 1982.
 DIOGENES LAERCIO. *Vidas de filósofos*. Barcelona: Iberia, 1962. 2 vol.

2- ESTUDIS: Es donaran a classe.**Sistema d'avaluació**

Examen final.

Història de la Filosofia Moderna II

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 7.5 **Grup:** A1 i A2

Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Gonçal Mayos Solsona (A1) i Salví Turó Tomás (A2) **Llengua:** català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

En aquest segon semestre, partint del replantejament filosòfic introduït pel críticisme kantian, es tractarà de la filosofia del segle XIX, tot centrant-se de manera fonamental en el desenvolupament del pensament "clàssic" alemany:

1. La filosofia transcendental: Kant.
2. Gènesi de l'idealisme (Fichte, Schelling).
3. La culminació de l'idealisme: Hegel.
4. Crisi i crítics de l'idealisme.

Bibliografia bàsica

Atès que les fonts i la literatura secundària fonamental s'anirà lliurant i comentant a classe al llarg del curs, i davant de banda les històries generals de filosofia, donem a continuació algunes obres específiques que poden ajudar, tant per a una visió global del segle XIX com per a un primer apropament als autors:

- CASSIRER, E. *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979, vol. III.
 COLOMER, E. *El pensamiento alemán de Kant a Heidegger*. Barcelona: Herder, 1986-1990, vol. II i III.
 DELBOS, V. *De Kant aux postkantians*. París: Montaigne, 1940.
 FISCHER, K. *Geschichte der neuern Philosophie*. Nendeln-Liechtenstein: Klaus Reprint, 1973, vol. VI, VII, VIII i IX.
 HARTMANN, N. *La filosofía del idealismo alemán*. 2 vol. Buenos Aires: Sudamericana, 1960.
 KRONER, R. *Von Kant bis Hegel*. Tübingen: Mohr Verlag, 1961.
 LEFEBVRE, H. *Hegel, Marx, Nietzsche*. Madrid: Siglo XXI, 1976.
 LÖWITZ, K. *De Hegel a Nietzsche*. Buenos Aires: Sudamericana, 1968.
 MARCUSE, H. *Razón y revolución*. Madrid: Alianza Editorial, 1971.

Sistema d'avaluació

L'alumne haurà d'electuar una prova al final del semestre. La nota corresponent podrà ser matisada, no obstant això, per la participació a les classes pràctiques o pel lliurament d'algun treball voluntari.

Història de la Filosofia Moderna II

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 7.5 **Grup:** B1

Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Josep M. Bech Duró **Llengua:** català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

En aquest segon semestre es tractarà la filosofia del segle XIX a partir del replantejament que impulsà el críticisme de Kant. El desenvolupament del pensament "clàssic" alemany, tanmateix, en serà el centre de gravetat.

1. La filosofia transcendental: Kant.
2. La gènesi de l'idealisme (Fichte i Schelling).
3. La culminació de l'idealisme: Hegel.
4. La crisi de l'idealisme. Els seus principals crítics.

Bibliografia bàsica

- CASSIRER, E. *El problema del conocimiento en la filosofía y la ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979.
 COLOMER, E. *El pensamiento alemán de Kant a Heidegger*. 2 vol. Barcelona: Herder, 1986-1990.
 HARTMANN, N. *La filosofía del idealismo alemán*. 2 vol. Buenos Aires: Sudamericana, 1960.
 LÖWITZ, K. *De Hegel a Nietzsche*. Buenos Aires: Sudamericana, 1968.
 RIVELAYGUE, J. *Leçons sur la métaphysique allemande*. Grasset, 2 vol.
 SCHNÄDELBACH, H. *Philosophie in Deutschland 1831-1933*. Suhrkamp.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. El lliurament d'un treball monogràfic voluntari podrà fer que la nota sigui més precisa. Es valorarà la participació a les classes pràctiques.

Teoria del Coneixement II

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A1
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* — *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: José Manuel García de la Mora **Liengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

Examen de les principals posicions i doctrines criteriològiques.

2. Mètodes i procediments crítics de la gnoseologia actual.
3. Nocions de sociologia del coneixement.
4. Estudi particular de l'enfocament lingüístic de la gnoseologia.
5. Estudi particular de l'enfocament hermenèutic.
6. Cap a un realisme crític integral.

AVIS IMPORTANT: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

- ALEJANDRO, J. M. *Gnoseología*. Madrid: BAC, núm. 290, 1969.
 ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1987.
 GADAMER, H. G. *Verdad y método*.
 HARTMANN, N. *Metafísica del conocimiento*.
 KELLER, A. *Teoría general del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 MAX SHELER. *Conocimiento y trabajo*.
 SARTRE, J. P. *La trascendencia del Ego*.

Sistema d'avaluació

Exercicis parcials, un treball de curs i examen al final de cada semestre.

Teoria del Coneixement II

Cicle: I **Tipus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** A2
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* — *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: José Luis Arce Carrascoso **Liengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

Crítica del coneixement:

1. Els límits del coneixement i el problema de l'irracional.
2. Experiència, percepció i coneixement del món extern.
3. El problema de la intuïció.
4. Certesa, veritat i criteri.

AVIS IMPORTANT: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

- RABADE, S. *Estructura del conocer humano*. Madrid, 1969.
 ARCE, J.L. *Inmediación y procesualidad (intuición y conocimiento humano)*. Anales, Madrid, 1984.

Diversos autors: Selecció de textos que s'indicaran durant el curs.

Sistema d'avaluació

Examen.

Teoria del Coneixement II

Cicle: I **Típus:** Troncal **Crèdits:** 6 **Grup:** B1
Hores setmanals: *Teòriques* 3 *Pràctiques* — *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Jordi Sales Coderch **Idioma:** català
Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Temari

Temes cartesians/raionalistes.

1. Situació actual i raó moderna.
2. Presència i absència del mètode cartesià.
3. Caràcter i lloc de la física cartesiana.
4. El dubte i el *cogito* a Descartes i els postcartesians.
5. Descartes, Hobbes i Gassendi sobre el dubte.
6. Filosofia primera, geometria i política a Descartes, Hobbes i Spinoza.

AVÍS IMPORTANT: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana fer-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

- SALES, J. *Coneixement i situació*. Barcelona: PPU, 1990.
 RODIS-LEWIS, G. *Descartes. Textes et débats*. París: 1984. [Le livre de Poche, 5003].
 MARION, J. L. *Questions cartésiennes. Méthode et Métaphysique*. París: PUF, 1991.
 GRIMALDI, N.; MARION, J. L. *Le discours et sa méthode*. París: PUF, 1987.
 BEYSSADE, J.M.; MARION, J. L. (ed.). *Descartes. Objecter, Répondre*. París... 1994.

Sistema d'avaluació

Comentaris de textos i/o examen final.

Filosofia de la Cultura II

Cicle: I **Típus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Jaume Mascaró Pons **Idioma:** català
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. Ciències de l'home i coneixement de l'home
 - Els punts de vista: explicació subjectiva i explicació objectiva.
 - Els prejudicis: antropocentrisme, etnocentrisme, egocentrisme.
 - La xarxa del "sabers": les "ciències humanes".
2. Natura i cultura
 - Les fonts de la cultura: memòria genètica/memòria nerviosa.
 - El debat de l'origen: continuïtat/discontinuitat.
 - La funció biològica de la cultura.
3. Cultura i comunicació
 - La cultura com a "espai de comunicació".
 - Expressió, informació, comunicació.
 - Propietats i estructura de la comunicació humana.
4. Cultura i civilització
 - Cultura i cultures: relativisme i/o universalitat.
 - La qüestió del "progrés": canvi cultural vs. evolució cultural.
 - Els models culturals: l'imaginari social.

Bibliografia bàsica

- CHRISTEN, Y. *El hombre bio-cultural. De la molécula a la civilización*. Madrid: Ed. Cátedra, 1989. (Teorema).
 ELIAS, N. *El proceso de la civilización*. Mèxic: FCE, 1989.
 MOSTERIN, J. *Filosofía de la cultura*. Madrid: Alianza Universidad, 1993.
 WINKIN, Y. (comp.). *La nueva comunicación*. Barcelona: Kairós, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari.
 Possibilitat de treballs complementaris a convenir amb el professor.

Teories Ètiques II

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Andrés Sánchez Pascual

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

De les teories ètiques de la modernitat seran tractades les tres següents: a) Schopenhauer-Nietzsche; b) Adorno; c) H. Jonas. En el primer cas s'estudiarà *La genealogia de la moral*; en el segon, *Mínima moralia*; en el tercer, *El principi de responsabilitat*. L'anàlisi dels textos, que serà la tasca principal del curs, anirà acompanyada d'introduccions generals als corrents filosòfics en què s'insereixen els autors esmentats.

Bibliografia bàsica

NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*. Allanza.

ADORNO. *Mínima moralia*. Taurus.

JONAS, H. *El principi de responsabilidad*. Circulo de Lectores.

Sistema d'avaluació

Hi haurà tres exàmens, corresponents a les tres parts. Per aprovar el curs caldrà haver fet i aprovat el tres exàmens. Cada alumne també haurà de fer un treball durant el curs, que ja se li indicarà en començar.

Filosofia Social II

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Josep M. Esquirol Calaf

Llengua: català

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

Problemàtica contemporània.

1. Prolegòmens:
 - a) La dimensió social de l'existència humana.
 - b) Holisme-individualisme.
 - c) *Oikos, polis*, comunitat, societat, nació, estat.
2. Societat de masses, banalització i totalitarisme.
3. Treball i acció com a categories hermenèutiques del socio-polític.
4. Tècnica, societat i transcendència.
5. Món de la vida i universalitat (alteritat, estranyesa, diversitat, comunicació i cosmopolitisme).
6. Ideologia, utopia i imaginari social.
7. Cultura i societat. La filosofia i el Vell Continent.

Bibliografia bàsica

SCHUTZ, A. *El problema de la realitat social*. Buenos Aires: Amorrotu, 1974.

MARITAIN, J. *El hombre y el Estado*. Madrid: Encuentro, 1983.

ARENDT, H. *La condición humana*. Barcelona: Paidós, 1993.

ELLUL, J. *Le système technicien*. París: Calmann-Lévy, 1977.

RICOEUR, P. *Ideología y utopía*. Barcelona: Gedisa, 1989.

ESQUIROL, J.M. *D'Europa als homes*. Barcelona: Cruïlla, 1994.

HEIDEGGER, M. "La qüestió envers la tècnica" A: *Fites*. Barcelona: Laie, 1989.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codl: 1110314

Història de la Filosofia Medieval II

Cicle: I Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Octavi Puigats Riu

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

La discussió intel·lectual del segle X, XI i XII, ofereix elements tan interessants com l'esplendor de la vida monacal, els orígens del caballisme a Espanya, el naixement del misticisme medieval, o la mateixa polèmica cognitiva sobre els "Universals". Els segles XIII i XIV i prolegòmens del XV són probablement els més interessants des d'una perspectiva filosòfica a causa del naixement de la ideologia burgesa i al mateix temps pel captiveri que la teologia vol imposar a la filosofia, però sobretot per la solució que el tomisme donarà a la dicotomia entre aristotelisme i cristianisme, i per la irrupció del nominalisme a Europa.

En aquest escenari l'objectiu del semestre se centrarà a reconstruir els vectors centrals de la relació entre teologia i filosofia, i es prioritzaran els autors següents: Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Tomàs d'Aquino i Guillem d'Occam, amb referència final a F. Suárez.

Bibliografia bàsica

- GILSON, E. *El Tomisme. Introducció a la filosofia de Santo Tomás de Aquino*. Pamplona: Ediciones Universidad Navarra, 1978.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. de Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Ed. Gredos, 1969.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Editions de Université de Louvain, 1966.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Paris: Ed. J. Vrin, 1969.
 KOYRÉ, A. *L'idée de Dieu dans la philosophie de Saint Anselme*. Paris: Ed. Leroux, 1923.
 FERRATER MORA, J. "Suárez and Modern Philosophy" A: *Journal of the History of Ideas* 14 (1953).

Sistema d'avaluació

Prova al final del semestre. La nota pot ser malisada en funció d'altres variables, com algun treball voluntari.

PLA NOU

Codl: 1110314

Història de la Filosofia Medieval II

Cicle: I Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1

Període lectiu: 2n quadrimestre

Professorat: Francesc Fortuny Bonet

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M.T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Ertúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averroís llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Burdà.

En aquest segon semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles X i XIV.

Bibliografia bàsica

- BORWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. de Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1969.
 LONG, A.A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Editions du Université de Louvain, 1966 (2).
 W.A.A. *Jean Scot Ertúgena et la Histoire de la Philosophie*. Editions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia del Renaixement II

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Miguel Angel Granada (A1) i Rosa Rius Gatell (B1) **Llengua:** castellà (A1) català (B1)
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

La filosofia en el segle XVI: el problema cosmològic i la seva dimensió religiosa.

1. La imatge del món abans de Copèmic.
2. L'obra de Copèmic.
3. De Copèmic a Bruno: cap a l'univers infinit i homogeni. La dimensió religiosa del problema cosmològic.

Bibliografia bàsica

GRANADA, M.A. *Giordano Bruno y América. De la crítica de la colonización a la crítica del cristianismo*. Barcelona: Geocrítica, núm. 90, 1991.
 KUHN, TH. *La revolución copernicana*. Barcelona: Ariel, 1976.
 KOYRE, A. *Del mundo cerrado al universo infinito*. Madrid: Siglo XXI, 1979.
 YATES, F.A. *Giordano Bruno y la tradición hermética*. Barcelona: Ariel 1982.

Les obres dels autors estudiats es donaran a l'inici del curs. La bibliografia ulterior secundària s'indicarà en el moment oportú.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit.

Lògica II

Cicle: I **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Ramón Jansena (A1) i Enric Casanovas (B1) **Llengua:** castellà
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

Es farà un estudi sistemàtic de la lògica de primer ordre. El temari es el següent:

- Sintaxi.
- Semàntica.
- Conseqüència lògica.
- Equivalència lògica.
- Teories i models.
- Teorema de completesa.

Es pressuposarà haver cursat Lògica I.

Bibliografia bàsica

ENDERTON, H. B. *A mathematical introduction to logic*. Nova York: Academic Press, 1972.
 MATES, B. *Lógica matemática elemental*. Madrid: Tecnos, 1970.
 QUESADA, D. *La lógica y su filosofía*. Barcelona: Barcanova, 1985.
 TARSKI, A. *Introducción a la lógica*. 3a. ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1977. [1951].

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Ciència II

Cicle: 1 **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Antonio Beltrán Marf (A1) i José Romo Feito (B1) **Llengua:** castellà
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Temari

1. Tycho Brahe i Kepler.
2. Galileu. Cosmologia i física.
3. Descartes. La teorització del mecanicisme.
4. Bacon i la ciència anglesa.
5. Newton. El sistema del món.
6. Les ciències de la vida del segle XVI al XVIII.
7. "Teoria de la Terra".
8. La història natural en els segles XVII i XVIII.
9. Darwin i la revolució darwinista.

Bibliografia bàsica

Astronomia i física
HALL, A. R. *La revolució científica. 1500-1750*. Barcelona: Ed. Crítica, 1985.

Ciències de la vida
TOULMIN, E.; GOODFIELD, J. *El descubrimiento del tiempo*. Traducció de Néstor Míguez. Reed. Barcelona, 1990.
Buenos Aires: Ed. Paidós, 1968.
COLEMAN, William. *La biología en el s. XIX. Problemas de forma, función y transformación*. Traducció de Georgina Guerrero. Mèxic: EFCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia de la Naturalesa II

Cicle: 1 **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1 i B1
Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1
Període lectiu: Segon semestre
Professorat: Antoni Prevosti Monckús (A1) i Josep M. Petit Sullà (B1) **Llengua:** castellà
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Temari

1. *La naturalesa*
Etimologia i sentits del terme.
La naturalesa en relació amb l'ànima.
La naturalesa com a conjunt de lleis.
La naturalesa com a principi del moviment en el mòbil.
Naturalesa i cosmos.
2. *Les causes*
L'ordre de les causes a la naturalesa.
L'atzar.
La necessitat.
La finalitat a la natura.
3. *Moviment i quantitat*
El canvi i el moviment.
L'infinit.
Les aportes del moviment.
Quantitat i dimensions en l'ens natural.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Física*. París: Ed. bilingüe de Belles Lettres, 1973.
ARTIGAS, M. *La inteligibilitat de la naturalesa*. Pamplona: EUNSA, 1992.
AUBERT, J. M. *Filosofia de la naturaleza*. Barcelona: Herder, 1977.
KANT, I. *Crítica del judici*. Madrid: V. Suárez, 1914.
MAY, E. *Filosofia natural*. Mèxic: FCE, 1975.
PETIT-PREVOSTI. *Filosofia de la Naturaleza*. Barcelona: PPU, 1992.

Sistema d'avaluació

Participació activa a les pràctiques i examen final.

PLA NOU

Codl: 1110410

Filosofia de la Història II

Cicle: I Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Josep M. Bech Duró Llengua: català
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

- I. Teories de l'experiència històrica.
- Burckhardt. La història com a percepció d'una realitat esdevinguda irreal.
 - Husserl. La sedimentació del sentit en la història i la reactivació de les evidències fundacionals.
 - Benjamin. *Mónades*, constel·lacions i correspondències: els principis constructius de l'objecte històric.
 - Gadamer. El finalisme radical del programa hermenèutic i la "consciència dels efectes que produeix la història".
- II. Teories del discurs històric.
- Blumenberg. Construcció mítica i narració històrica: propostes de recerca metafòrica.
 - Ricoeur. L'estructura de la sinopsi narrativa i l'experiència humana del temps.
 - Hayden White. Les modalitats del discurs històric i les estructures de la imaginació metahistòrica.
 - Greenblatt. L'economia simbòlica i el rebuig del fraccionament narratiu: un "nou historicisme"?

Bibliografia bàsica

- BENJAMIN, W. *Discursos interrumpidos*. vol. 1, Taurus.
 COLLINGWOOD, R. G. *Idea de la historia*. Mèxic: FCE.
 CRUZ, M. *Filosofia de la historia*. Barcelona: Paidós.
 DANTO, A. C. *Historia y narración*. 2 vol., Barcelona: Paidós.
 GADAMER, H. G. *Verdad y método*. Sígueme.
 HUSSERL, E. *La crisis de las ciencias europeas*. Crítica.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987.
 VEDRINE, H. *Les philosophes de l'histoire*. Payot.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WHITE, H. *Metahistory*. Johns Hopkins.
 ----- *El contenido de la forma: narrativa, discurso y representación histórica*. Barcelona: Paidós.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. El lliurament d'un treball monogràfic voluntari podrà fer que la nota sigui més precisa. Es valorarà la participació a les classes pràctiques.

PLA NOU

Codl: 1110410

Filosofia de la Història II

Cicle: I Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1
 Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Manuel Curz Rodríguez Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Temari

1. *Coneixement de la història: ciència i consciència*
- Podem obtenir un coneixement fiable de la història?
 - La història és una ciència com les altres?
 - Té sentit la pregunta pel sentit de la història?
 - Història i hermenèutica.
 - El caràcter incomplet i obert del coneixement històric. El paper de la narració en la història.
2. *Pràctica de la història: la qüestió de l'exhaustió de la modernitat*
- La gènesi de la modernitat i la configuració de la història com a obra dels homes. La idea de progrés com a nucli.
 - La filosofia de la història entre la teologia i la biologia.
 - Del progrés de la raó a l'etern retorn de la voluntat. La crisi de la idea de progrés i el "final de la història".
 - La necessitat d'una nova filosofia de la història.

Bibliografia bàsica

- COLLINGWOOD, R.G. *Idea de la historia*. Mèxic: FCE, 1982.
 CRUZ, M. *Filosofia de la historia*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HELLER, A. *Teoría de la historia*. Barcelona: Fontamara, 1982.
 TOPOLSKY, J. *Metodología de la historia*. Madrid: Cátedra, 1982.

Altres textos d'interès:

- BERLIN, I. "La inevitabilidad histórica". A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1984.
 DANTO, A.C. *Historia y narración*. Barcelona: Paidós, 1989.
 LE GOFF, J. *Pensar la historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona: Paidós, 1989.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987, vol. I.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WILKINS, B.T. *¿Tiene la historia algún sentido?* Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen a final de semestre.

PLA NOU

Codl: 1110141

Filosofia Contemporània I

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1 i B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Josefina Birulés Bertrán (A1) i Manuel Cruz Rodríguez (B1) Llengua: català (A1) castellà (B1)

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095001

Filosofia Contemporània

Part: 1a

Grup: A1 i B1

Temari**1. EL CONEIXEMENT**

- 1.1 La ciència com a model de coneixement (Camap i el Cercle de Viena).
- 1.2 El programa racionalista i el canvi científic (Popper, Lakatos, Feyerabend).
- 1.3 De l'epistemologia a l'hermenèutica (Kuhn, Rorty).

2. EL LLENGUATGE

- 2.1 El gir lingüístic: a la recerca d'una anàlisi lògica completa del llenguatge (Wittgenstein).
- 2.2 Jocs de llenguatge, usos i actes de parla (Wittgenstein, Austin, Searle).
- 2.3 Comunicabilitat i conversa (J. Habermas).

3. L'ACCIÓ

- 3.1 La qüestió de la intencionalitat (Husserl)
- 3.2 El concepte de *praxi* (Marx). Individualisme i holisme (Popper-Hayek)
- 3.3 Diverses descripcions de l'acció (Anscombe). Acció i conducta (Pragmatisme)
- 3.4 La gramàtica de la justícia (Rawls, Dworkin).

Bibliografia bàsica**Bibliografia general**

BUBNER, R. *La filosofia alemana contemporània*. Madrid: Càtedra.
 CRUZ, M. *Del pensar y sus objetos*. Madrid: Tecnos.
 DESCOMBES, V. *Lo mismo y lo otro*. Madrid: Càtedra.
 SCHNÄDELBACH, H. *Filosofía en Alemania (1831- 1933)*. Madrid: Càtedra.
 PASSMORE, J. *Cien años de Filosofía*. Madrid: Alianza.

Bibliografia específica per temes**Tema 1**

NEWTON-SMITH, W.H. *La racionalidad de la ciencia*. Barcelona: Paidós.
 POPPER, K.R. *La lógica de la investigación científica*. Madrid: Tecnos.
 KUHN, T. *¿Qué son las revoluciones científicas?* Barcelona: Paidós.

Tema 2

WITTGENSTEIN, L. *Tractatus Logico-Philosophicus*. Madrid: Alianza.
 ----- *Investigaciones Filosóficas*. Barcelona: Crítica.

HABERMAS, J. *Teoría de la acción comunicativa*. Madrid: Taurus.

RORTY, R. *El giro lingüístico*. Barcelona: Paidós.

Tema 3

BERNSTEIN, R. *Praxis y acción*. Madrid: Alianza Ed.

MOSTERÍN, J. *La racionalidad de la acción*. Madrid: Alianza Ed.

RICCEUR, P. *El discurso de la acción*. Madrid: Càtedra.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codl: 1110163

Estètica I

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1 i B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Enrique Lynch

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095012

Estètica

Part: 1a

Grup: A1 i B1

Temari**El judici estètic**

S'enfocarà la qüestió del judici estètic segons la seva evolució en la història de les idees estètiques, primer entorn de la qüestió de la bellesa en la filosofia antiga, després a través de la problematització del gust en l'època moderna, per desembocar en l'estatut actual de la crítica de les arts plàstiques i en la teoria de la literatura.

Bibliografia bàsica

Al començament del curs es donarà un temari detallat i una bibliografia específica.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110185

Filosofia de la Ciència I

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Jesús Mosterín

Llengua: castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codi: 0095023

Filosofia de la Ciència

Part: 1a

Grup: A1

Temari

El curs té com a objectiu la introducció general a l'anàlisi dels conceptes i les teories de la ciència, i també de les concepcions filosòfiques entorn dels fonaments i la validesa de les teories científiques. Els continguts específics i la bibliografia detallada s'exposaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

BOYD, Richard et al. (ed.). *The Philosophy of Science*. Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1991.
 MOSTERÍN, Jesús. *Conceptos y Teorías en la Ciencia*. 2a. ed. Madrid: Alianza Editorial, 1987.
 MOULINES, Ulises (ed.). *La Ciencia: Estructura y Desarrollo*. Madrid: Trotta, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen i treball.

PLA NOU

Codi: 1110185

Filosofia de la Ciència I

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Manuel Medina Gómez

Llengua: català/castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codi: 0095023

Filosofia de la Ciència

Part: 1a

Grup: B1

Temari

El curs té per objecte la introducció general als conceptes i teories que configuren les concepcions filosòfiques sobre els fonaments i la validesa de les teories científiques. Els continguts i la bibliografia específics es donaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

CHALMERS, A.F. *¿Qué es esa cosa llamada ciencia?* Madrid: Siglo XXI, 1984.
 LOSEE, J. *Filosofía de la ciencia e investigación histórica*. Madrid: Alianza, 1989.
 OLDROYD, D. *El arco del conocimiento*. Barcelona: Crítica, 1993.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10 %
 Proves parcials: 35 %
 Examen: 50 %

Filosofia Política I			
Cicle: II	Típus: Troncal	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: Teòriques 3	Pràctiques —	Despatx 1	
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: José Manuel Bermudo Ávila		Llengua: català/castellà	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

Filosofia Política	
Part: 1a	Grup: A1

Temari

El curs començarà per la caracterització (objecte, mètode, tasques, relacions amb altres disciplines) d'una filosofia política "actual", ajustada a les necessitats pràctiques i a les possibilitats teòriques del nostre temps. El gruix del programa estarà ocupat per dos blocs: l'anàlisi dels principals conceptes de la filosofia política (estat, llibertat, igualtat, justícia, solidaritat, obligació política, etc.) i l'estudi dels drets de l'home, tant en la seva tipologia (naturals, cívics, polítics, econòmics...) com en la seva evolució històrica. En treballs de grups, amb exposicions a classe, s'abordaran els debats següents: estat del benestar, democràcia, ecologia i creixement.

Bibliografia bàsica

- BARRY, N.P. *An introduction to Modern Political theory*. Londres: Macmillan, 1981.
 BROWN, A. *Modern Political Philosophy. Theories of the Just Society*. Londres: Macmillan, 1986.
 RAPHAEL, D.D. *Problems of Political Philosophy*. Londres: Macmillan, 1976 (N'hi ha traducció castellana).
 FREIMBERG, JOEL. *Social Philosophy*. Englewood Cliffs (New Jersey), Prentice-Hall, Inc., 1973.
 PETTIT, P. *Judging Justice*. Londres: Routledge and Kegan Paul, 1980.
 VALLESPIN, F. (ed.). *Historia de la Teoría Política*. 4 vol. Madrid: Alianza Editorial, 1990-1992.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria tractada al curs i treball de grup.

Filosofia Política I			
Cicle: II	Típus: Troncal	Crèdits: 6	Grup: B1
Hores setmanals: Teòriques 3	Pràctiques —	Despatx 1	
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Josep M. Esquirol Calaf		Llengua: català	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

Filosofia Política	
Part: 1a	Grup: B1

Temari

1. Què és filosofia política? Gènesi, situació actual i reflexió metodològica.
2. Del poder: autoritat, violència, consens, comunicació, dominació.
3. Estat modern i sobirania.
4. Justícia política.
5. Filosofia dels drets humans.
6. Llibertat: accepcions i apories.
7. Representació, participació i democràcia.
8. Filosofia política i filosofia de la història.
9. La pau com a problema filosòfic.

Bibliografia bàsica

- STRAUSS, L. *¿Qué es filosofía política?* Madrid: Guadarrama, 1970.
 RAPHAEL, D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza, 1983.
 QUINTON, A. *Filosofía política*. Mèxic: FCE, 1974.
 HÖFFE, O. *La justicia política*. París: PUF, 1991.
 MARITAIN, J. *El hombre y el estado*. Madrid: Encuentro, 1983.
 FERRY, L. *Philosophie politique 2. Le système des philosophies de l'histoire*. París: PUF, 1984.
 ARENDT, H. *Crisis de la República*. Madrid: Taurus, 1973.
 PATOCKA, J. *Ensayos heréticos sobre la filosofía de la historia*. Barcelona: Península, 1988.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110222

Metafísica I

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Eudald Forment Giralt Llengua: castellà
 Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Codi: 0095045

PLA ANTIC

Metafísica

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Gènesi històrica de la metafísica.
2. La metafísica essencialista i l'aristotelisme.
3. De la metafísica a l'idealisme. Les oposicions i el retorn.
4. La metafísica de l'ésser.
5. Estructuració de la metafísica.
6. Fonaments òntics i ontològics.
7. Metodologia.

Bibliografia bàsica

- CANALS, F.; PREVOSTI, A. *Sant Tomàs d'Aquino: Antologia metafísica*. Barcelona: Ed.62, 1991.
 CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
 FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
 GUIU, I. *Ser y obrar*. Barcelona: PPU, 1991.
 LOBATO, A. *El pensamiento de Santo Tomás para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1994.

Sistema d'avaluació

Dos exàmens semestrals sobre els temes desenvolupats. Un treball de curs opcional d'un text que l'alumne hagi estudiat durant el curs.

PLA NOU

Codi: 1110222

Metafísica I

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Ignasi Guiu Andreu Llengua: castellà
 Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

PLA ANTIC

Codi: 0095045

Metafísica

Part: 1a

Grup: B1

Temari

1. Naturalesa de la metafísica.
2. L'experiència metafísica originària.
3. Mobilitat de l'ésser corpori.
4. Substància i accidents.
5. La síntesi matèria-forma.
6. Causalitat i finalitat.

Bibliografia bàsica

- CANALS, F.; PREVOSTI, A. *Sant Tomàs d'Aquino: Antologia metafísica*. Barcelona: 1991.
 ALVIRA, T.; CLAVELL, L.; MELENDO, T. *Metafísica*. 2a. ed. Pamplona: 1993.
 FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid:1992.
 GRENET, P.B. *Ontologia*. Barcelona: 1980.
 RAEYMAEKER, L. *Filosofía del Ser*. 2a ed. Madrid: 1968.

Sistema d'avaluació

Exàmens semestrals.

Antropologia Filosòfica Contemporània I: "El Problema de l'Expressió en Plató"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1 i B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Miquel Morey Farré

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

El Problema de l'Expressió en Plató i Nietzsche

Part: 1a

Grup: A1 i B1

Temari

Quan a Grècia es defineix l'home com una forma de vida dotada de discurs s'està assentant el punt de partida d'una llarga tradició filosòfica que caracteritza al·lò específicament humà com a fenomen expressiu. L'anomenat gir lingüístic propi de la filosofia contemporània tant com la inquietud provocada pel fracàs de la revitalització que el gir antropològic hi hauria de provocar, han resituat de nou el quefer filosòfic en l'espai problemàtic inaugurat per aquesta definició. En aquest context, el diàleg, tant sovint crispat, entre Plató (recollit per una tradició que ha entès el "platonisme" com a sinònim de "filosofia") i Nietzsche (que, per primera vegada, planteja la "inversió del platonisme" com a condició de possibilitat de tota filosofia futura) es mostra, cada cop amb més força, com l'envit emblemàtic d'aquesta qüestió.

L'objectiu del curs és establir les línies més grans d'aquesta rivalitat (a Plató: ἀμφισβήτησις; a Nietzsche: Gegensatz) al voltant de la qüestió de l'expressió. En aquest primer bloc, se seguirà l'articulació complexa de la problemàtica de l'expressió a Plató, tenint en compte l'abast des d'ontològic (la idea, la paraula, el nombre ...) fins a estètic (la poesia, la pintura, la música ...) dels seus enunciatls com les seves estratègies d'enunciació (això és: la reforma expressiva que l'art del diàleg es dona com a tasca)- utilitzant per això, com revelador, l'art nietzscheà de la perspectiva (filològica, vitalista) i la seva malhumorada recepció del tòpic que fa de l'home una forma de vida dotada de llenguatge.

Bibliografia bàsica

Les obres de Plató i Nietzsche.

Sistema d'avaluació

Comentari de test al final del període.

Ètica Contemporània

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Norbert Bilbeny García

Llengua: català

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Ètica Contemporània i Ciència

Part: 1a

Grup: B1

Temari

Part introductòria:

1. L'ètica dels "mestres de la sospita".
2. Línies fonamentals de l'ètica analítica.
3. Constructivisme i generativisme a l'ètica actual.

Part sistemàtica:

1. La veracitat a Kant i l'ètica procedimental.
2. L'autenticitat a Heidegger i l'ètica existencial.

Bibliografia bàsica

Lectures:

- * HEIDEGGER, M. *Ésser i temps*. Nos. 54-64.
- * KANT, I. *Metafísica dels costums*. 2a part, intr. XII.

Consulta (entre altres obres que s'esmentaran):

- * BILBENY, N. *Kant y el tribunal de la consciència*. Barcelona: Gedtsa, 1994.
- * BILBENY, N. "L'ètica existencial". A: *Les grans fites de la història de l'ètica*. Barcelona: Cruïlla, 1994.

Sistema d'avaluació

Treball individual i examen escrit.

Qüestions sobre la llibertat

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Margarita Mauri Álvarez Llengua: català
 Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Llibertat i Felicitat

Part: 1a Grup: A1

Temari

1. Introducció: definició i classes de llibertat.
2. Límits i graus de la llibertat.
3. El determinisme. Classes.
4. Raó, voluntat i llibertat.
5. Passions i llibertat.
7. Llei i responsabilitat.
8. Llei i educació.

Bibliografia bàsica

FABRO, C. *Reflexions sobre la llibertat*. Rímni: Maggioli Editrice, 1983.

Sistema d'avaluació

1. Examen (parcial per als alumnes del Pla antic).
2. Treball.
3. Exposició oral.

Temes d'Història de la Filosofia I: "La Tragèdia Àtica"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: Antonio Alegre Gorri Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Tragèdia, Sofística i Plató

Part: 1a Grup: A1

Temari

La tremenda essència de la conflictivitat, de la guerra (pólemos) humana en tots els sentits, idea tan ben expressada pel genial Heràclit, es va intentar solucionar en el segle V aC, a Grècia, i sobretot a Atenes de tres formes diferents:

1. Mitjançant la democràcia, que, per mitjà de la llei, regula els conflictes.
2. Mitjançant la tragèdia, que expressa els conflictes, però intenta regular-los per mitjà de la publicitat representativa.
3. Mitjançant la filosofia, aquesta dialèctica unificadora que assoleix la multitud amb Aristòtil. Existeixen estructures de comportament i de relació universals?, per què, llavors, sols de manera magistral, els expressaren els tràgics atenencs? Té molt a veure amb el pas, a tots els nivells, del caos al cosmos, de l'anomia a la llei. La tragèdia àtica ha estat, és i serà font de reflexió inesgotable. Tindrem en compte, en aquest curs, sens dubte, les diverses potents teories sobre la tragèdia, tals com la de Goethe, Hölderlin, Nietzsche, René Girard, etc. Però fem una cosa que és important. De vegades, es teoritza sobre teories sobre la tragèdia àtica sense conèixer-ne els textos directes. La dinàmica serà:
 - 1) llegir totes les tragèdies àtiques conservades
 - 2) reflexionar-hi des de les diverses teories però, sobretot, des de les teories dels grecs.

Desitjo ensenyar el "model antic", és a dir, com els grecs entenen els seus avantpassats recents i/o contemporanis: per això hem de llegir els diàlegs de Plató on hi hagi notícies sobre els tràgics o els diàlegs constructius "en forma de tragèdia"; i, òbviament, s'haurà de treballar la *Poètica* d'Aristòtil.

Recomanacions:

Seria interessant assistir a alguns cursos sobre cultura i religiositat gregues que s'imparteixen a la Facultat de Filologia Grega, i a alguns d'altres d'antropologia cultural.

Al començament del curs es donaran indicacions respecte a això.

Bibliografia bàsica**1- Fontis**

Totes les tragèdies d'Èsquil, Sòfocles i Eurípides. Afortunadament totes estan traduïdes a Gredos, Madrid. H'hi ha moltes de traduïdes a la Bernat Metge de Barcelona. Són esplèndides les traduccions de les Belles Lletres.

PLATÓ: Els Diàlegs que parlen de la tragèdia.

ARISTÒTIL, *Poètica*, Gredos, Madrid, Bernat Metge, Barcelona.

ARISTÓFONES. *Comedias*. Vol. V. Bernat Metge. Barcelona

2- Bibliografia secundària

ALSINA CLOTA, J. *Tragedia, religión y mito entre los griegos*. Barcelona: Ed. Labor.

BENJAMIN, W. *El origen del drama barroco alemán*. Madrid: Taurus, 1990.

BOWRA, C.M. *La Atenas de Pericles*. Madrid: Alianza, 1983.

BURKHARDT, J. *Historia de la cultura griega*. Barcelona: Iberia, 1974.

DODDS, E. R. *Los griegos y lo irracional*. Madrid: Alianza, 1985.

KAUFMANN. *Tragedia y filosofia*. Barcelona: Seix Barral.

LESKY. *La tragedia griega*. Barcelona: Labor.

LESKY. *Historia de la literatura griega*. Madrid: Gredos.

MIRALLES, C. *Esquilo, política y tragedia*. Barcelona: Ariel.

NIETZSCHE. *El nacimiento de la tragedia*. Madrid: Alianza.

RODRIGUEZ ADRADOS, F. *Fiesta, comedia y tragedia*. Madrid: Alianza, 1983.

Es donarà més bibliografia detallada al llarg del curs.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es donarà als alumnes al començament del curs.

Temes d'Història de la Filosofia III: "Siger de Brabant I"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Francesc Fortuny Bonel

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Siger de Brabant

Part: 1a

Grup: B1

Temari

En un moment determinat, el canonge de Liege, Mestre Siger de Brabant, sembla encarnar el nou esperit que va fent camí entre els estudiants d'Arts de la Universitat de París. Són uns anys molt moguts en aquella Universitat els que van des de 1265 a 1278. Culminen amb la condemna parisina del 1278 de la que manca encara una avaluació historiogràfica clara de propòsits i efectes.

Mestre Siger és l'antagonista de Tomàs d'Aquino en una potèmica antropològic-epistemològica de gran resò. Sense esser anomenat, Siger no queda lluny dels sermons parisencs i universitaris del General dels Franciscans, el cardenal Bonaventura de Bagnoregio. A la fi l'Inquisidor de França s'interessa també pel Mestre en Arts. Siger fulg a la cort papal d'Orvièto on, inesperadament, morí en mans del seu criat esdevingut foll.

E. Renan en va fer un heroi; el P. Mandonet un herege; Van Steenberghen sent per ell gran simpatia; Wéber el reconeix mestre ignorat de Tomàs. Cal preguntar-se què era en realitat Siger: vertaderament averroïsta o un pensador tradicional vigorós, l'hereu del s.XII o el primer d'un moviment intel·lectual que perdura fins el s. XVI a Itàlia. La seva figura és inoblidable en el moment del tomb del món clàssic a la modernitat.

Les seves obres estan publicades pràcticament totes en edició crítica, no hi ha, però, traduccions a llengües modernes.

Bibliografia bàsica

* Dues obres són fonamentals i cal llegir-les àdhuc abans de començar el curs:

VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Paris-Louvain: 1966.

VAN STEENBERGHEN, F. *Maître Siger de Brabant*. Paris-Louvain: 1977.

* Importants en algun aspecte:

WÉBER, E.H. *La controverse de 1270 à l'Université de Paris et ...* Paris, (Bibliothèque Thomiste, 41) 1970.

HISSETE, R. *Enquête sur les 219 articles condamnés à Paris le 7 de mars 1277*. Louvain, 1970..

Bibliografia abundosa en aquestes mateixes obres i fàcil actualització amb els CD ROOM bibliogràfics "Francis" i "Philosopher Index".

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació continuada.

Temes d'Història de la Filosofia V: "La Recepció de Copèrnic en el Segle XVI"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Miguel Angel Granada

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1) Astronomia i cosmologia en Nicolàs Copèrnic.

2) La recepció de Copèrnic fins a Giordano Bruno.

A. Andreas Osiander.

B. Joachim Rheticus.

C. Melancton i la "interpretació de Wittemberg"

D. Giovanni Maria Tolosani i la primera reacció romana.

E. "Novatats celestes", copernicanisme i escatologia: 1572, 1577, 1584, 1588.

F. Thomas Digges.

Bibliografia bàsica

L'obra dels autors estudiats, completada amb estudis específics que s'indicaran en el seu moment.

Sistema d'avaluació

Examen final. Hi ha la possibilitat d'un treball individual d'investigació acordat i supervisat amb el professor.

Temes d'Història de la Filosofia VII: "El Diàleg de Plató I"
Cicle: II **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** A1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Felipe Martínez Marzosa

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

El Diàleg de Plató
Part: 1a

Grup: A1

Temari

Filosofia i "forma literària". Filosofia i escriptura.
 El peculiar lloc de Plató en el procés de constitució de la filosofia.
 El pensament de Plató i la forma del diàleg.
 La "dialèctica".

Bibliografia bàsica

Els diàlegs de Plató. N'hi ha edicions bilingües completes d'ells en grec-francès (Les Belles Lettres), grec-anglès (The Loeb Classical Library), etc.

Sistema d'avaluació

Prova final escrita, a la qual, de comú acord entre estudiants i professor, podran afegir-se complementàriament altres activitats.

Temes d'Història de la Filosofia IX: "Dret i Història a Kant"
Cicle: II **Tipus:** Optativa **Crèdits:** 6 **Grup:** B1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Salvi Turró Tomás

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Qüestions sobre la Gènesi de l'idealisme
Part: 1a

Grup: B1

Temari

In memoriam "Papalua pacis", 1795-1995.

- 1- Raó pràctica i "deducció" dels principis del dret.
- 2- Els principis del dret com a fins de la història.
- 3- Condicions de possibilitat i estatut del discurs històrico-teleològic.
- 4- Reconstrucció racional del passat: la història universal.
- 5- La lectura dels temps presents: la revolució francesa.
- 6- Les línies directrius del futur: vers la pau perpètua.
- 7- La posició de l'idealisme respecte a Kant.

Bibliografia bàsica

Les fonts de treball seran els diversos opuscles kantians dedicats al tema de la història, així com els *Principis metafísics de la doctrina del Dret* i les parts rellevants per al tema de la segona i tercera crítiques. En el capítol de bibliografia secundària consignem a continuació alguns dels estudis més importants per a la qüestió:

DELBOS, V. *La philosophie pratique de Kant*. París: PUF, 1969.

KOJEVE, A. *Kant*. París: Gallimard, 1973.

LANGTHALER, R. *Kants Ethik als "System der Zwecke"*. Berlín: De Gruyter, 1991.

MUGLIONI, J. M. *La philosophie de l'histoire de Kant*. París: PUF, 1993.

PHILONENKO, A. *La théorie kantienne de la histoire*. París: J. Vrin, 1986.

-----, *Théorie et praxis dans la pensée morale et politique de Kant et Fichte en 1793*. París: J. Vrin, 1976.

VLACHOS, G. *La pensée politique de Kant*. París: PUF, 1962.

WEYAND, K. *Kants Geschichtsphilosophie. Ihre Entwicklung und ihr Verhältnis zu Aufklärung*. Kolner Universitätsverlag, 1963.

YOVEL, Y. *Kant and the Philosophy of History*. Princeton University Press, 1980.

Sistema d'avaluació

L'alumne haurà d'efectuar una prova a la fi del curs. La nota serà completada, però, pel treball dirigit en les hores de despatx i/o el lliurament d'algun treball voluntari.

PLA NOU

Codi: 1110583

Temes d'Història de la Filosofia XI: "Filosofies i Filosofia: Perspectiva Clàssica"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Ramón Valls Plana

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codi: 0095233

Filosofies i Filosofia

Part: 1a

Grup: A1

Temari

- 1- Sorgiment del gènere literari filosofia en contraposició amb altres gèneres literaris. Trets que el caracteritzen i primeres diferències en el si de les filosofies presocràtiques.
- 2- La segona navegació segons Plató i la sistematització aristotèlica de les filosofies anteriors.
- 3- Conseqüències en ordre a la comprensió de la natura, del món humà i del principi (o principis) an-hipotètic.

Bibliografia bàsica

PLATÓ. *Fedó*. Pàg. 97-102
 ARISTÒTIL. *Metafísica* I, 3 i seg.

Sistema d'avaluació

Miñana de dues notes: a) d'un treball d'anàlisi de l'estructura d'un text (a pactar amb el professor) i b) d'un examen-comentari d'un text que s'haurà vist a classe.

PLA NOU

Codi: 1110605

Temes de Lògica I: "Teoria de Models I"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Maria Gracia Mnazano Arjona

Llengua: castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codi: 0009063

Teoria de Models

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Nocions bàsiques: àlgebra universal. Sistemes. Relacions entre sistemes: subsistemes, homomorfisme, immersió i isomorfisme.
2. Llenguatge de primer ordre: semàntica.
3. Completesa de la lògica de primer ordre.
4. Conseqüències del teorema de la completeness. Compactat, Löwenheim-Skolem, nombres naturals no estàndard.

Bibliografia bàsica

CHANG-KEISLER. *Model Theory*. Amsterdam: North Holland, 1977.
 MANZANO. *Teoría de Modelos*. Madrid: Alianza Universidad Textos, 1989.
 HODGES. *Model Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, 1993.

Sistema d'avaluació

Exercicis durant el curs i examen final.

Temes de Lògica III: "El Concepte d'Infinit"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: <i>Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1</i>			
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Ignasi Jané Palau		Llengua: català	
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència			

Temes de Lògica	
Part: 1a	Grup: A1

Temari

L'objectiu del curs és l'anàlisi i l'aclariment del concepte d'infinit. Tractarem el tema des de diverses perspectives: històrica, filosòfica i matemàtica. Ens ocuparem amb cert detall de les paradoxes de Zenó i d'altres suposades paradoxes de l'infinit, de la naturalesa del continu, del concepte de nombre irracional, de la relació entre l'infinit potencial i l'actual, d'alguns arguments contra la coherència de l'infinit actual. Dedicarem la màxima atenció a la teoria cantoriana de conjunts com una teoria de l'infinit actual.

El seguiment del curs pressuposa alguns coneixements de lògica. Concretament, el contingut dels cursos de Lògica I i Lògica II.

Bibliografia bàsica

BOLZANO, B. *Las paradojas del infinito*. Mèxic: Universidad Nacional Autónoma de México, 1991.
 MOORE, A. W. *The infinite*. Londres: Routledge, 1990.
 RUSSELL, B. *The principles of Mathematics*. Londres: Cambridge University Press, 1903.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final.

Temes d'Història i Filosofia de la Lògica I: "Lògica Antiga"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: B1
Hores setmanals: <i>Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2</i>			
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Calixto Badesa Cortés		Llengua: castellà	
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència			

Lògica Antiga i Medieval	
Part: 1a	Grup: B1

Temari

1. Lògica aristotèlica
 1.1 L'Òrganon aristotèlic.
 1.2 Oposició entre enunciats. El problema de la pressuposició existencial.
 1.3 Sil·logística. El mètode dels contraexemples. L'échesis. El problema de la quarta figura.
 1.4 Sil·logismes hipotètics.

2. Lògica megàrico-estoica
 2.1 Signe i significat.
 2.2 Connectives. El debat sobre la veritat dels condicionals.
 2.3 Esquemes d'inferència: els cinc demostrats bàsics.

Es pressuposa el contingut del curs Lògica I del Pla antic, o dels cursos Lògica I i II del Pla nou.

Bibliografia bàsica

BOCHENSKY, I. M. *Historia de la lògica formal*. Madrid: Gredos, 1986.
 KNEALE, W. & M. *El desarrollo de la lógica*. Madrid: Tecnos, 1972.

La bibliografia específica per a cada tema es concretarà al llarg del curs.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codl: 1110664

Temes d'Història de la Ciència I: "La Revolució Científica I"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: José Romo Feito

Llengua: castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codl: 0095174

La Revolució Científica

Part: 1a

Grup: B1

Temari

El nostre objectiu en aquest semestre i el següent serà comprendre els aspectes fonamentals de la transformació profunda que va tenir lloc en la concepció de la naturalesa i els procediments de la investigació científica en el període comprès entre Copèrnic i Newton, transformació que va implicar l'origen de la ciència moderna.

En aquest semestre ens centrarem en dos temes fonamentals de la revolució científica: 1. la revolució copèrnica; 2. Galileu i la nova ciència del moviment.

Bibliografia bàsica

Al començament de curs es comentarà la bibliografia i es repartirà una llista de les lectures requerides.

Sistema d'avaluació

Es determinarà al començament de curs.

PLA NOU

Codl: 1110686

Temes de Cosmologia I: "L'Espai"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Josep M. Pellit Sullà

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

PLA ANTIC

Codl: 0095141

Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps

Part: 1a

Grup: B1

Temari

1. Concepte d'espai. La mesura.
2. Concepte de lloc. L'allotjament.
3. La immobilitat del lloc. Lloc i cosmos.
4. El buit.
5. L'espai absolut. El moviment absolut.
5. L'espai relatiu. Espai i moviment.
7. L'espai com a forma de la sensibilitat.
8. Gènesi de la noció antropològica d'espai.

Bibliografia bàsica

PLATON. *Timeo*.
 ARISTÓTELES. *Física*. L. IV.
 NEWTON. *Principios matemáticos*.
 LOCKE, J. *Ensayo sobre el entendimiento humano*.
 DESCARTES. *Principios de Filosofía*.
 KANT. *Crítica de la razón pura*.
 FRAASSEN, B.C. *Introducción a la Filosofía del espacio y el tiempo*.

Sistema d'avaluació

Un examen al final del curs i un treball voluntari.

PLA NOU

Codi: 1110701

Temes de Filosofia de la Ciència I: "Les Relacions entre Ciències i Tecnologies"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2			
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Manuel Medina Gómez		Llengua: català/castellà	
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència			

PLA ANTIC

Codi: 0095163

Les Relacions entre Ciències i Tecnologies	
Part: 1a	Grup: A1

Temari

En el curs es tractaran les relacions entre ciències i tecnologies en el context de la dinàmica de la ciència i la tecnologia i de les teories del canvi científic i tecnològic. Als plantejaments del "determinisme científic-tecnològic" (el desenvolupament científic condiciona els canvis tecnològics i aquests conformen la societat) i del "determinisme social" (la societat configura els desenvolupaments de la ciència i la tecnologia) es contraposarà una integració constructiva de les interrelacions entre les diferents ciències i les corresponents tecnologies. Dins aquest marc s'estudiarà l'evolució d'aquestes relacions en la ciència antiga, la ciència moderna i la tecnociència contemporània.

Bibliografia bàsica

KUHN, T.H. S. *La estructura de las revoluciones científicas*. Mèxic: FCE, 1975.
 LATOUR, B. *Ciencia en acción*. Barcelona: Labor, 1992.
 MEDINA, M. *De la techne a la tecnología*. València: Tirant Lo Blanch, 1985.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 15 %
 Treball de curs: 40 %
 Examen: 45 %

PLA NOU

Codi: 1110723

Temes de Filosofia del Llenguatge I: "Semàntica de les Actituds Proposicionals"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2			
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel		Llengua: castellà	
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència			

PLA ANTIC

Codi: 0009693

Filosofia de la Ment	
Part: 1a	Grup: A1

Temari

1. La teoria fregeana del discurs indirecte.
2. Atribucions de "re".
3. La solució fregeana de Kaplan per a les atribucions de "re".
4. Perry i l'"Índexic essencial".
5. Actituds "de se": la solució fregeana de Lewis i Perry.
6. Kripke, Putnam i la teoria de la referència directa.
7. Els problemes de la teoria de la referència directa amb el discurs indirecte: el "trencaclosques" de Kripke.
8. Els problemes de la teoria de la referència directa amb el discurs indirecte: la solució pragmàtica.
9. La teoria de l'"índexic ocult".

Com a prelude a la segona part, directament relacionada amb problemes de filosofia de la ment, en aquesta s'aborden els problemes semàntics del discurs sobre la ment. Inclou el tractament clàssic de Frege, els problemes que hi va plantejar Quine i les solucions tradicionals compatibles amb el marc fregeà, i se suggereixen després les raons dels teòrics de la "referència directa" per proposar una alternativa radical al marc fregeà. Com es veurà a la segona part, les propostes sobre la semàntica del discurs sobre la ment fregeanes, d'una banda, i de la "referència directa", de l'altra, responen a les dues grans alternatives ("internalisme i externalisme") sobre els conceptes mateixos del que és mental.

Bibliografia bàsica

VALDÉS, L. *La búsqueda del significado*. Tecnos.
 SIMPSON, T. M. *Semántica filosófica*. Siglo XXI
 SEARLE, J. *Intencionalidad*. Tecnos.
 DAVIDSON, D. *Verdad e interpretación*. Gedisa

Es facilitarà una recopilació dels articles de lectura obligatòria.

Sistema d'avaluació

Exàmens parcials i treball final.

Història de la Filosofia Contemporània I: "La Crisi del Pensament Crític"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Santiago López Petit

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Pensament i Crisi

Part: 1a

Grup: B1

Temari

L'evolució de la ciència moderna, les transformacions polítiques dels últims anys i, també, la pròpia reflexió filosòfica contemporània, han posat en crisi tota referència metafísica i, amb ella, la possibilitat mateixa del pensament crític. Evitant tot "Retorn a ..." es tractaria d'analitzar alguns intents de reflexió crítica en què s'aborden qüestions com: el subjecte polític, el treball, l'estat del benestar ...

Bibliografia bàsica

- LOPEZ PETIT, S. *Entre el ser y el poder. Una apuesta por el querer vivir*. Madrid: Siglo XXI, 1994.
 LYOTARD, J.F. *La condition postmoderne*. Paris: Minuit, 1979.
 MARX, C. *Los fundamentos de la Crítica de la Economía Política*. Madrid: Comunicación, 1972.
 NEGRI, A. *Marx oltre Marx*. Milà: Feltrinelli, 1979.
 OFFE, C. *Strukturprobleme des kapitalistischen Staates*. Frankfurt A.M., Suhrkamp, 1972.

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball.

Història de la Filosofia Contemporània III: "Desenvolupament de la Tradició Hermenèutica"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Camen Revilla Guzmán

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Filosofia i Hermenèutica

Part: 1a

Grup: B1

Temari

- 1- Noció d'hermenèutica". El sentit d'una hermenèutica filosòfica.
- 2- El context teòric i la gènesi de la idea gadameriana de "filosofia": lites i problemes d'una tradició.
- 3- Interpretació i aplicació: la dimensió pràctica del plantejament hermenèutic. L'ètica d'Aristòtil.
- 4- La revisió hermenèutica de la noció de "veritat".
- 5- L'estructura dialògica del pensar; les condicions del diàleg. El model platònic.

Bibliografia bàsica

- GADAMER. *Verdad y método* Ed. Sígueme.
 ----- *Verdad y método II*, Ed. Sígueme.
 FERRARIS. *Storia dell'ermeneutica*. Ed. Bompiani.

Sistema d'avaluació

Examen i treball individual, sota la direcció de la professora, sobre algú aspecte del programa detallat que es proporcionarà al començament de curs amb una bibliografia més completa.

Codl: 1110782

Història de la Filosofia Contemporània V: "Crítiques del Discurs Metafísic"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Josep M. Bech Duró

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095060

Models del Discurs Modern

Part: 1a

Grup: B1

Temari

S'estudiaran quatre qüestionaments radicals de la tradició metafísica. L'objectiu és establir els quatre *models de discurs postmetafísic* que suggereixen els autors investigats.

1. NIETZSCHE. Liquidació de la metafísica o el seu darrer reducte? Quan el món esdevé món altra vegada. La recuperació antitètica dels conceptes metafísics. Els riscos de subordinar el concepte a la metàfora. L'orientació antimetafísica dels principals temes nietzscheans.

2. HEIDEGGER. El subjecte metafísic com a consciència, com a voluntat, i com a voluntat de voluntat, o sigui com a tècnica. La particularització i la temporalització de les categories. Tres actituds successives envers la metafísica: destrucció, *Verwindung*, indiferència.

3. ADORNO. Coerció identificadora i experiència escapçada. La utopia d'allò particular. El nominalisme estètic i la idea del llenguatge configurador. Crítica de l'origen i rebuig d'allò primer. Associacionisme, constel·lació i parataxi. Mimesi subversiva i primacia de l'objecte.

4. DERRIDA. L'hegemonia del logocentrisme i el rebuig de la tradició presencialista. Les apories de la significació i de la iterabilitat. La presència com a oblit de la *différance*. L'escriptura com a subversió de la metafísica. El caràcter precari de tota identitat amb si mateixa.

Bibliografia bàsica

NIETZSCHE, F. *Sobre verdad y mentira en sentido extramoral*. Tecnos.

----- *Más allá del bien y del mal*. Alianza.

----- *Nachgelassene Fragmente*, vols. 7-13 de la *Kritische Studienausgabe*.

HEIDEGGER, M. *El ser y el tiempo*. FCE. (Sobre tot la Introducció i el # 6)

----- *Carta sobre l'humanisme*. Lala.

ADORNO, T. W. *Dialéctica negativa*. Taurus.

----- Els tres *Frühschriften* publicats al vol. 1 de les *Gesammelte Werke*.

DERRIDA, J. *Posiciones*. Pre-Textos.

----- *Márgenes de la filosofía*. Cátedra.

----- *La escritura y la diferencia*. Anthropos.

Altres textos recomanats:

BECH, J. M. *La ricerca del sentit i l'experiència del temps*. Anthropos.

BUCK-MORSS. *Origen de la dialéctica negativa*. Siglo XX.

FERRY, L.; Renaut, A. *La pensée 68: Essai sur l'anti-humanisme contemporain*. Gallimard.

JAY, M. *Adorno*. Siglo XXI.

LÖWITZ, K. "Nietzsche et sa tentative de récupération du monde". A: *Cahiers de Royaumont: Nietzsche*. Minuit.

REY, J. M. "Nietzsche et la théorie du discours philosophique" A: *Nietzsche aujourd'hui?* Centre Cerisy.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. El lliurament d'un treball monogràfic voluntari podrà fer que la nota sigui més precisa.

PLA NOU

Codl: 1110804

Estètica III: "El Problema de la Interpretació"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: Enrique Lynch

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095071

Temes d'Estètica Contemporània

Part: 1a

Grup: A1

Temari

S'estudiaran les implicacions epistemològiques de problema de la interpretació tal com s'enfoca en l'estètica contemporània, entorn de les nocions següents: recepció, crítica, mètode i tradició.

Bibliografia bàsica

Al començament de curs es donarà un temari detallat i una bibliografia específica.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Teoria de la Racionalitat I: "Metafísica i Crítica a Kant"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: José Luis Arce Carrascoso

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Teoria de la Racionalitat: Metafísica i Crítica en la Modernitat

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Introducció general al concepte de "raó".
2. El plantejament crític kantí: pensar i conèixer. Enteniment i raó.
3. Funcions i interessos de la raó.
4. El paper de les idees.
5. *Ordo rationalis* i sistema.

Bibliografia bàsica

KANT, I. *Crítica de la Razón Pura*.
 KANT, I. *Prolegómenos a toda metafísica del porvenir*.
 HEIDEGGER, M. *Kant y el problema de la metafísica*.
 HEIDEGGER, M. *La pregunta por la cosa*.

Sistema d'avaluació

Examen.

Teories de la Justícia

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Primer semestre

Professorat: José Manuel Bermudo Ávila

Llengua:

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Justícia i Dret

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Teories clàssiques de la justícia: la justícia com a virtut.
2. Teories modernes de la justícia: individualisme i contractualisme.
3. Justícia liberal, justícia utilitarista i justícia social.
4. Justícia i utilitat.
5. Justícia i igualtat.
6. Justícia i imparcialitat.
7. Justícia i reciprocitat.
8. Justícia i equitat.
9. Justícia i legalitat.

Bibliografia bàsica

AKERMAN, B.A. *Social Justice in the Liberal State*. Yale UP, 1980.
 BARRY, B. *Theories of Justice*. Berkeley: University of California Press, 1989.
 BARRY, B. *The Liberal Theory of Justice*. Oxford: Clarendon Press, 1973.
 HELLER, A. *Más allá de la justicia*. Barcelona: Crítica, 1990.
 KERN, L.; MULLER, H.P. *La justicia: ¿discurso o mercado?* Barcelona: Gedisa, 1992.
 PETIT, T. *Judgin Justice*. Londres: Routledge & Kegan Paul, 1980.
 RAWLS, J. *Teoría de la justicia*. Mèxic: FCE, 1978.
 RYAN, J. (ed.). *Justice*. Oxford UP, 1993.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria i treballs com a forma complementària.

PLA NOU

Codl: 1110896

Política i Societat			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: B1
Hores setmanals: <i>Teòriques</i> 2	<i>Pràctiques</i> —	<i>Despatx</i> 2	
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Josep M. Alsina Roca		Llengua: castellà	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

PLA ANTIC

Codl: 0095244

Poder i Participació	
Part: 1a	Grup: B1

Temari

El curs està enfocat a estudiar els diversos aspectes que caracteritzen les relacions entre la societat i el poder polític. Es pren com a punt de partida el pensament polític dels autors següents: Aristòtil, Vitoria, Suárez, Bodin, Spinoza i Montesquieu.

1. L'origen del poder.
2. Dimensió moral del poder.
3. Autoritat i poder.
4. Poder i sobirania.
5. Tipus de poder.
6. La divisió del poder.
7. Poder i consens social.
8. Límits del poder.
9. Obediència i resistència al poder.

Bibliografia bàsica

- ARISTÓTELES. *Política*. Madrid: IEP, 1951.
 BODIN, J. *Los seis libros de la república*. Madrid: Tecnos, 1985.
 MONTESQUIEU. *Del espíritu de las leyes*. Madrid: Tecnos, 1985.
 SPINOZA, B. *Tratado político*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
 SPINOZA, B. *Tratado teológico-político*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
 SUÁREZ, F. *De legibus*. Madrid: CSIC, 1971. [Edició bilingüe].
 SUÁREZ, F. *Defensio fidel*. Madrid: CSIC, 1965. [Edició bilingüe].
 SUÁREZ, F. *Deiuramiento fidelitatis*. Madrid: CSIC, 1978. [Edició bilingüe].
 VITORIA, F. *Sobre la potestad civil. Reelecciones teológicas*. Madrid: BAC, 1960.

Sistema d'avaluació

Examen escrit.

Els alumnes hauran de fer un treball monogràfic sobre un dels temes anteriors agafant com a referència, preferentment, algun dels autors esmentats abans.

PLA NOU

Codl: 1110900

Teologia Natural I: "Ateisme i Existència de Déu"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: <i>Teòriques</i> 2	<i>Pràctiques</i> —	<i>Despatx</i> 2	
Període lectiu: Primer semestre			
Professorat: Ignasi Guix Andreu		Llengua: castellà	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

PLA ANTIC

Codl: 0095126

Teologia Natural: Existència i Naturalesa de Déu	
Part: 1a	Grup: A1

Temari

1. Possibilitat, utilitat i insuficiència de la teologia natural.
2. Argument ontològic.
3. Les cinc vies de sant Tomàs.
4. Altres demostracions clàssiques de l'existència de Déu.

Bibliografia bàsica

- CANALS, F. *Historia de la filosofía medieval*. 4a ed. Barcelona: 1993.
 FORMENT, E. *El problema de Dios en la metafísica*. 2a ed. Barcelona: 1988.
 FORMENT, E. *Dios y el hombre*. Trad. cat. Déu i l'home. Barcelona: 1987.
 GONZALEZ, A.L. *Teología natural*. Pamplona: 1985.
 SAYES, J.A. *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. Pamplona: 1994.

Sistema d'avaluació

Examen final semestral.

Qüestions de Metafísica I: "Fenomenologia de la Religió"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1
 Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
 Període lectiu: Primer semestre
 Professorat: José Manuel García de la Mora Llengua: castellà
 Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

PLA ANTIC

Qüestions de Metafísica: Metafísica i Religió

Part: 1a Grup: B1

Temari

1. Fenomenologia de la religió.
2. La religió com a experiència.
3. Mètodes i filosofes de la religió.
4. Teologia natural, teologia fonamental i filosofia de la religió.

Bibliografia bàsica

- BERGSON, H. *Las dos fuentes de la moral y la religión*.
 OTTO, R. *Lo santo*.
 ZUBIRI, X. *El problema de Dios en la historia de las religiones*.
 BARBOUR, I.G. *Issues in Science and Religion*. Nova York: Harper Torch, 1973.
 DUCH, L. *La experiencia religiosa*. Barcelona: EDB, 1979.
 FLOUCAT, Y. *Metaphysique et religion*. París: Tequi, 1989.
 GÓMEZ CAFFARENA-VELASCO, M. *Filosofía de la religión*. Madrid: Revista de Occidente, 1973.
 GÓMEZ CAFFARENA-MARDONES, J.M. *Materiales para filosofía de la religión*. 3 vol. Barcelona: Anthropos, 1993.

Sistema d'avaluació

Exercicis parcials, un treball de curs i examen al final de cada semestre.

Filosofia Contemporània II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1 i B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Santiago López Pelit (A1) i Manuel Cruz Rodríguez (B1) Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Filosofia Contemporània

Part: 2a Grup: A1 i B1

Temari

1. LA SUBJECTIVITAT
 - 1.1 La qüestió del solipsisme (L. Wittgenstein)
 - 1.2 Alteritat i contingència en el cor del subjecte (E. Lévinas)
 - 1.3 Singularitat, individu, subjecte. Una aproximació a la categoria de sentit (estructuralisme i postestructuralisme)
2. HISTORIA (TEMPS I MEMÒRIA)
 - 2.1 Crítica del temps metafísic (M. Heidegger)
 - 2.2 Epistemologia de les ciències històriques. La comprensió del sentit.
 - 2.3 L'esdeveniment, una noció problemàtica. L'encreuament de ficció i història en el dir el temps. (P. Ricoeur)
3. LA SOCIETAT
 - 3.1 El social i el polític (Max Weber)
 - 3.2 Teoria crítica de la societat
 - 3.3 Microfonaments i explicació social (marxisme analític)
 - 3.4 La societat com a sistema social (teoria general de sistemes, Parsons, Luhmann)

Bibliografia bàsica**Bibliografia general**

- BUBNER, R. *La filosofía alemana contemporánea*. Madrid: Cátedra.
 CRUZ, M. *Del pensar y sus objetos*. Madrid: Tecnos.
 DESCOMBES, V. *Lo mismo y lo otro*. Madrid: Cátedra.
 SCHNÄDELACH, H. *Filosofía en Alemania (1831- 1933)*. Madrid: Cátedra.
 PASSMORE, J. *Cien años de Filosofía*. Madrid: Alianza.

Bibliografia específica per temes**Tema 1**

- LÉVINAS, E. *Humanisme de l'altre home*. Valencia: Elisau Climent Ed.
 PARDO, J.L. *Gilles Deleuze. Violentar el pensamiento*. Madrid: Tecnos.
 CRUZ, M. (ed.). *Individuo, modernidad, historia*. Madrid: Tecnos.
 TAYLOR, CH. *La ética de la autenticidad*. Barcelona: Paidós.

Tema 2

- HEIDEGGER, M. *Ser y tiempo*. Mèxic.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Eds. Cristiandad.
 WHITE, H. *El contenido de la forma*. Barcelona: Eds. Paidós.
 MATE, R. (ed.). *Filosofía de la historia*. Madrid: Trotta-CSIC.

Tema 3

- EISTER, J. *Tuercas y tornillos*. Barcelona: Gedisa.
 IZUZQUIZA, I. *Luhmann*. Barcelona: Anthropos.
 McCARTHY, T. *Ideales e ilusiones*. Madrid: Tecnos.
 WELLMER, A. *Sobre la dialéctica de modernidad y postmodernidad*. Madrid: Visor.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110174

Estètica II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1 i B1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: David Estrada Hemero Llengua: castellà
 Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codi: 0095012

Estètica

Part: 2a

Grup: A1 i B1

Temari

1. NATURALSA DE L'OBRA D'ART:

1. Origen de l'obra d'art.
2. Terminació de l'obra d'art.
3. Art i mimesi.
4. Art i expressió.
5. Art i forma.
6. Art i símbol.

2. EL JUDICI ESTÈTIC:

7. La bellesa en el judici estètic.
8. El sublim en el judici estètic.
9. La lleugeresa en el judici estètic.

El curs comprèn una part teòrica i una altra de pràctica que consisteix en un comentari estètic d'obres d'art.

Bibliografia bàsica

- BAYER, R. *Historia de la Estética*. Mèxic: FCE.
 BERENSON, B. *Estética e Historia de las Artes Visuales*. Mèxic: FCE.
 BOSANQUET, B. *Historia de la Estética*. I i II. Edicions 62.
 COLLINGWOOD, R.G. *Los Principios del Arte*. Mèxic: FCE.
 ESTRADA, D. *Estética*. Herder.
 HEGEL, G.W.F. *Introducción a la Estética*. Península.
 KANT, I. *La Crítica del Juicio*. Austral, núm. 1620.
 MORPURGO-TAGLIABUE, G. *La Estética Contemporánea*. Losada.

Sistema d'avaluació

Un examen.

PLA NOU

Codi: 1110196

Filosofia de la Ciència II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1
 Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Jesús Mosterín Llengua: castellà
 Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codi: 0095023

Filosofia de la Ciència

Part: 2a

Grup: A1

Temari

Durant el curs es tractaran algunes àrees especials i debats actuals en el camp de la filosofia de la ciència com, per exemple, els que estan relacionats amb la filosofia de la biologia, de la física o de la cosmologia. Els continguts específics i de la bibliografia detallada s'exposaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

- BOYD, Richard et al. (ed.). *The Philosophy of Science*. Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1991.
 MOSTERÍN, Jesús. *Filosofia de la Cultura*. Madrid: Alianza Editorial, 1993.
 MOULINES, Ulises. *Exploraciones metacientíficas*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.

Sistema d'avaluació

Examen i treball.

Filosofia de la Ciència II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Manuel Medina Gómez

Llengua: català/castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Filosofia de la Ciència

Part: 2a

Grup: B1

Temari

En el curs es tractaran àrees especials i debats actuals en el camp de la filosofia de la ciència i en relació amb altres estudis de la ciència i la tecnologia. Els continguts i la bibliografia específics es donaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

HACKING, I. *Revoluciones científicas*. Mèxic: FCE.
 LAUDAN, L. *La ciencia y el relativismo*. Madrid: Alianza, 1993.
 ROSSI, P. *Las arañas y las hormigas*. Barcelona: Crítica, 1990.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10 %
 Proves parcials: 35 %
 Examen: 50 %

Filosofia Política II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 6 Grup: A1 i B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: José Manuel Bemudo Ávila

Llengua: català/castellà

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Filosofia Política

Part: 2a

Grup: A1 i B1

Temari

El curs té com a objecte l'anàlisi, contextualitzada en la seva evolució històrica, de les concepcions político-socials protagonistes de la nostra "cultura occidental": liberalisme, democratism, utilitarisme, socialisme i marxisme. Tanmateix s'abordaran algunes posicions político-ideològiques recents, com ara el feminisme i l'ecologisme. Com a temes de treballs de grups i exposicions a les classes es tractaran, entre d'altres, l'objecció de consciència i la Insubmissió, els nous drets, la crisi del comunisme i les perspectives del feminisme.

Bibliografia bàsica

FARRELL, M.D. *La filosofía del liberalismo*. Madrid: CEC, 1992.
 BARRY, B. *The Liberal Theory of Justice*. Oxford: Clarendon Press, 1975.
 TOUCHARD, J. *Historia de las ideas políticas*. Madrid: Tecnos, 1961.
 BERMUDO, J.M. *Eficacia y Justicia. Posibilidad de un utilitarismo moral*. Barcelona: Horsori, 1993.
 ROSS, A. *Why Democracy?* Cambridge (Mass): Harvard U.P., 1952.
 LEVINE, A. *Arguing for Socialism*. Boston: Routledge and Kegan Paul, 1984.
 BEYNE, KLAUS VON. *Teorías políticas contemporáneas*. Madrid: IEP, 1977.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria tractada al curs i treball de grup.

PLA NOU

Codí: 1110233

Metafísica II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Eudald Forment Giralt

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

PLA ANTIC

Codí: 0095045

Metafísica

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. L'ens.
2. Transcendentalitat i analogia de l'ens.
3. Les propietats transcendents.
4. Estructures ontològiques i connexions causals.
5. Metafísica de la persona.

Bibliografia bàsica

- CANALS, F.; PREVOSTI, A. *Sant Tomàs d'Aquino: Antologia metafísica*. Barcelona: Ed.62, 1991.
 CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
 FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
 GUIU, I. *Ser y obrar*. Barcelona: PPU, 1991.
 LOBATO, A. *El pensamiento de Santo Tomás para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1994.

Sistema d'avaluació

Dos exàmens semestrals sobre els temes desenvolupats. Un treball de curs opcional d'un text que l'alumne hagi estudiat durant el curs.

PLA NOU

Codí: 1110233

Metafísica II

Cicle: II Tipus: Troncal Crèdits: 7.5 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Ignasi Guix Andreu

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

PLA ANTIC

Codí: 0095045

Metafísica

Part: 2a

Grup: B1

Temari

1. Estructura real de l'ens.
2. Naturalesa i ésser.
3. L'ésser personal.
4. La participació transcendental.
5. Les propietats transcendents: unitat, veritat i bé.

Bibliografia bàsica

- CANALS, F.; PREVOSTI, A. *Sant Tomàs d'Aquino: Antologia metafísica*. Barcelona: 1991.
 ALVIRA, T.; CLAVELL, L.; MELENDO, T. *Metafísica*. 2a. ed. Pamplona: 1993.
 FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid: 1992.
 GRENET, P.B. *Ontologia*. Barcelona: 1980.
 RAEYMAEKER, L. *Filosofia del Ser*. 2a ed. Madrid: 1968.

Sistema d'avaluació

Exàmens semestrals.

PLA NOU

Codl: 1110432

Antropologia Filosòfica Contemporània II: "El Problema de l'Expressió a Nietzsche"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1 i B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Miquel Morey Farré

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095082

El Problema de l'Expressió en Plató i Nietzsche

Part: 2a

Grup: A1 i B1

Temari

Quan a Grècia es defineix l'home com una forma de vida dotada de discurs s'està assentant el punt de partida d'una llarga tradició filosòfica que caracteritza allò específicament humà com a fenomen expressiu. L'anomenat gir lingüístic propi de la filosofia contemporània tant com la inquietud provocada pel fracàs de la revitalització que el gir antropològic hi hauria de provocar, han resituat de nou el quefer filosòfic en l'espai problemàtic inaugurat per aquesta definició. En aquest context, el diàleg, tant sovint crispat, entre Plató (recollit per una tradició que ha entès el "platonisme" com a sinònim de "filosofia") i Nietzsche (que, per primera vegada, planteja la "inversió del platonisme" com a condició de possibilitat de tota filosofia futura) es mostra, cada cop amb més força, com l'envit emblemàtic d'aquesta qüestió.

L'objectiu del curs és establir les línies més grans d'aquesta rivaltat (a Plató: ἀμφισβήτησις; a Nietzsche: Gegensatz) al voltant de la qüestió de l'expressió. En aquest segon bloc, se seguirà l'articulació complexa de la problemàtica de l'expressió a Nietzsche, tenint en compte com el sentit intempestiu del seu quefer genealògic, aplicat sobre l'espai reflexiu que coneixem com a "platonisme", és condició de possibilitat tant de l'abast doctrinal (des de la seva crítica al nihilisme fins a la seva proposta d'una trasvaloració de tots els valors) dels seus enunciatos com de les seves estratègies d'enunciació (això és: la reforma expressiva que la filosofia de l'estil es dona com a tasca) - en l'horitzó d'una redefinició, acollida sota el nom de superhome, d'aquelles "formes de vida" i aquelles "maneres de llenguatge" en què la filosofia ha situat l'especificitat d'allò humà.

Bibliografia bàsica

Les obres de Plató i de Nietzsche.

Sistema d'avaluació

Comentari de text al final del període.

Observacions: Encara que es recomana, aquest segon bloc no pressuposa haver cursat el primer.

PLA NOU

Codl: 1110454

Ètica i Ciència

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Andrés Sánchez Pascual

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

PLA ANTIC

Codl: 0095104

Ètica Contemporània i Ciència

Part: 2a

Grup: B1

Temari

La ciència que actualment afecta més l'ètica és la medicina. És per això que els temes que es tractaran en aquest curs seran els relatius a aquesta problemàtica, és a dir, la bioètica.

El curs tindrà dues parts: una de fonamentació i una altra de metodologia. A la primera, s'exposaran les diverses fonamentacions actuals de la bioètica. A la segona, es tractarà d'elaborar un mètode pràctic de resolució de problemes.

Bibliografia bàsicaGRACIA, D. *Fundamentos de Bioética*. Madrid: EUEMA, 1989.**Sistema d'avaluació**

Hi haurà dos exàmens, corresponents a les dues parts. Per aprovar el curs caldrà haver fet i aprovat els dos exàmens. Cada alumne també haurà de fer un treball durant el curs, que ja se li indicarà en començar.

PLA NOU

Codl: 1110476

La Felicitat Humana

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Margarita Mauri Álvarez

Llengua: català

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

PLA ANTIC

Codl: 0095115

Llibertat i Felicitat

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. El concepte de "felicitat".
2. El desig universal de felicitat.
3. Elements que integren la felicitat.
4. Plaer i felicitat.
5. Virtut i felicitat.
6. Coneixement i felicitat.
7. Felicitat i deure.
8. Educació i felicitat.

Hores de despatx: Sessions de metodologia.

Bibliografia bàsica

- DÍAZ, E. *Eudaimonia*. Madrid: Encuentro, 1987.
 OPPENHEIMER, H. *The Hope of Happiness*. London: SCM Press, 1983.

Sistema d'avaluació

1. Examen (Parcial per als alumnes del Pla antic).
2. Treball.
3. Exposició oral.

PLA NOU

Codl: 1110491

Temes d'Història de la Filosofia II: "«El sofista» de Plató"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Antonio Alegre Goni

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095185

Tragèdia, Sofística i Plató

Part: 2a

Grup: A1

Temari

Un dels diàlegs més importants de Plató és *El Sofista*, mescla de metafísica, epistemologia i teories del llenguatge. S'hi defineix de manera precisa la filosofia com a activitat coneixedora de les idees omniabastadores. Des de les idees Plató critica la representació: tant la de les tragèdies com la dels sofistes. Aquest és el punt d'unió entre la primera i la segona part del curs.

Se suposa un bon coneixement de tota l'obra de Plató. El diàleg s'analitzarà línia per línia.

Bibliografia bàsica

- PLATÓ. *El Sofista*. Edició crítica del text, traducció, pròleg i notes d'Antonio Tovar, Instituto de Estudios Constitucionales, Madrid, 1970.
 PLATÓ. *Obra completa*. Madrid: Editorial Gredos. Diverses dates de publicació.
 La bibliografia secundària es donarà al començament del curs.

Sistema d'avaluació

El tipus d'examen es fixarà conjuntament amb els alumnes, al començament del curs.

PLA NOU

Codl: 1110513

Temes d'Història de la Filosofia IV: "Siger de Brabant II"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Francesc Fortuny Bonet

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095196

Siger de Brabant

Part: 2a

Grup: B1

Temari

En un moment determinat, el canonge de Liege, Mestre Siger de Brabant, sembla encarnar el nou esperit que va fent camí entre els estudiants d'Arts de la Universitat de París. Són uns anys molt moguts en aquella Universitat els que van des de 1265 a 1278. Culminen amb la condemna parisina del 1278 de la que manca encara una avaluació historiogràfica clara de propòsits i efectes.

Mestre Siger és l'antagonista de Tomàs d'Aquino en una polèmica antropològica-epistemològica de gran resò. Sense ésser anomenat, Siger no queda lluny dels sermons parisencs i universitaris del General dels Franciscans, el cardenal Bonaventura de Bagnoregio. A la fi l'Inquisidor de França s'interessa també pel Mestre en Arts. Siger fulg a la cort papal d'Orvieto on, inesperadament, mort en mans del seu criat esdevingut foll.

E. Renan en va fer un heroi; el P. Mandonet un herege; Van Steenberghe sent per ell gran simpatia; Wéber el reconeix mestre ignorat de Tomàs. Cal preguntar-se què era en realitat Siger: vertaderament averroïsta o un pensador tradicional vigorós, l'hereu del s.XII o el primer d'un moviment intel·lectual que perdura fins el s. XVI a Itàlia. La seva figura és inoblidable en el moment del tomb del món clàssic a la modernitat.

Les seves obres estan publicades pràcticament totes en edició crítica, no hi ha, però, traduccions a llengües modernes.

Bibliografia bàsica

* Dues obres són fonamentals i cal llegir-les àdhuc abans de començar el curs:
VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Paris-Louvain: 1966.
VAN STEENBERGHEN, F. *Maître Siger de Brabant*. Paris-Louvain: 1977.

* Importants en algun aspecte:

WÉBER, E.H. *La controverse de 1270 à l'Université de Paris et ...* Paris, (Bibliothèque Thomiste, 41) 1970.
HISSETE, R. *Enquête sur les 219 articles condamnés à Paris le 7 de mars 1277*. Louvain, 1970..

Bibliografia abundosa en aquests mateixes obres i fàcil actualització amb els CD ROOM bibliogràfics "Francis" i "Philosopher Index".

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació continuada.

PLA NOU

Codl: 1110535

Temes d'Història de la Filosofia VI: "Cosmologia i Religió en Giordano Bruno"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Miguel Angel Granada

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095200

Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno

Part: 2a

Grup: A1

Temari

Lectura de l'obra italiana de Giordano Bruno com una obra unitària que presenta:

- 1) concepció de l'univers infinit i homogeni
- 2) relació de l'univers amb la divinitat
- 3) accés i comunicació del subjecte humà amb la divinitat a través de la filosofia i polèmica amb el cristianisme.

Bibliografia bàsica

Els diàlegs italians de G. Bruno en la seva edició italiana i en les traduccions castellanes. Aquesta lectura haurà de completar-se amb estudis específics que s'indicaran en el seu moment.

Sistema d'avaluació

Examen final. Hi ha la possibilitat d'un treball individual d'investigació acordat i supervisat amb el professor.

PLA NOU

Codl: 1110550

Temes d'Història de la Filosofia VIII: "El Diàleg de Plató II"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Felipe Martínez Marzoa

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095211

El Diàleg de Plató

Part: 2a

Grup: A1

Temari

Diàleg, mites i símbols.

Dialèctica i topologia.

El lloc de Plató en la història de la filosofia.

(Es recomanable, encara que no obligatori, haver seguit abans l'assignatura El Diàleg de Plató I).

Bibliografia bàsica

Els diàlegs de Plató. N'hi ha edicions bilingües completes d'ells en grec-francès (Les Belles Lettres), grec-anglès (The Loeb Classical Library), etc.

Sistema d'avaluació

Prova final escrita, a la qual, de comú acord entre estudiants i professor, podran afegir-se complementàriament altres activitats.

PLA NOU

Codl: 1110572

Temes d'Història de la Filosofia X: "De Hölderlin a Hegel"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Felipe Martínez Marzoa

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095222

Qüestions sobre la Gènesi de l'idealisme

Part: 2a

Grup: B1

Temari

De com l'arquitectura de la lògica de Hegel expressa la pretensió d'una resposta des del projecte idealista al problema plantejat per Hölderlin per l'esmentat projecte.

Bibliografia bàsica

Les obres de Hölderlin i de Hegel, d'aquest últim en particular la *Ciència de la lògica*.

Sistema d'avaluació

Prova final escrita, a la qual, de comú acord entre estudiants i professor, podran afegir-se complementàriament altres activitats.

Temes d'Història de la Filosofia XII: "Filosofies i Filosofia: Perspectiva Moderna"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Ramón Valls Plana

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Filosofies i Filosofia

Part: 2a

Grup: A1

Temari

- 1- Nova caracterització de la filosofia com a resultat de la segregació de les ciències experimentals de la natura.
- 2- La nova imatge no geocèntrica de l'univers. Intentos d'estendre el mode de coneixement de la natura al món moral. El Déu garant.
- 3- La sistematització kantiana, la sistematització hegeliana, i la destrucció nietzscheana del sistematisme. Genealogia versus història.
- 4- Les filosofies com a encobriment de la filosofia o com a anorreament d'aquesta.

Bibliografia bàsica

KANT. *Crítica de la raó pura*. Metodologia trascendental. Història de la raó pura.
 HEGEL. *Enciclopèdia de les ciències filosòfiques*.
 NIETZSCHE. *Genealogia de la moral*.

Sistema d'avaluació

Mitjana de dues notes: a) d'un treball d'anàlisi de l'estructura d'un text (a pactar amb el professor) i b) d'un examen-comentari d'un text que s'haurà vist a classe.

Temes de Lògica II: "Teoria de Models II"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* 1 *Despatx* 1

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Maria Gracia Mnazano Arjona

Llengua: castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

Teoria de Models

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. Nocions bàsiques: equivalència elemental, subsistema elemental i immersió elemental.
2. El teorema de compacitat i les seves implicacions matemàtiques. Axiomatitzabilitat.
3. Els teoremes de Löwenheim-Skolem i les seves conseqüències.
4. Teories completes i categòriques.

Bibliografia bàsica

CHANG-KEISLER. *Model Theory*. Amsterdam: North Holland, 1977.
 MANZANO. *Teoría de Modelos*. Madrid: Alianza Universidad Textos, 1989.
 HODGES. *Model Theory*. Cambridge: Cambridge University Press, 1993.

Sistema d'avaluació

Exercicis durant el curs i examen final.

Temes de Lògica IV: "El Teorema d'Incompletesa de Gödel"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: <i>Teòriques</i> 2	<i>Pràctiques</i> 1	<i>Despatx</i> 1	
Període lectiu: Segon semestre			
Professorat: Ignasi Jané Palau		Llengua: català	
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència			

Temes de Lògica	
Part: 2a	Grup: A1

Temari

L'objectiu central del curs és la demostració de l'anomenat primer teorema d'incompletesa de Gödel, segons el qual no hi ha cap conjunt efectiu d'axiomes per a l'aritmètica elemental. Abans haurem de desenvolupar part de la teoria de les funcions recursives (entre altres coses per precisar què entenem per "efectiu") i aritmetitzar la sintaxi dels llenguatges formals. A més de diverses versions del teorema esmentat, establirem també el teorema, atribuït a Tarski, de la indefinibilitat de la veritat (el concepte de veritat en una estructura no és definible en el llenguatge de l'estructura) i el teorema d'indecidibilitat de Church (no hi ha cap mètode que permeti decidir si una oració d'un llenguatge formal de primer ordre és una veritat lògica). Ens ocuparem també de les possibles implicacions que aquests resultats tenen en el camp de la filosofia de les matemàtiques i de l'epistemologia.

El seguiment del curs pressuposa haver cursat satisfactòriament els cursos de Lògica I i II.

Bibliografia bàsica

BOLOS, G. S.; JEFFREY, R. C.: *Computability and Logic*. Cambridge (Mass.): Cambridge University Press, 1974, 1980 i 1989.

R. M. SMULLYAN, R.M. *Gödel's Incompleteness Theorems*. Oxford: Oxford University Press, 1992.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final.

Temes d'Història i Filosofia de la Lògica II: "Lògica Medieval"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: B1
Hores setmanals: <i>Teòriques</i> 2	<i>Pràctiques</i> —	<i>Despatx</i> 2	
Període lectiu: Segon semestre			
Professorat: Calixto Badesa Cortés		Llengua: castellà	
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència			

Lògica Antiga i Medieval	
Part: 2a	Grup: B1

Temari

1. Els tres tipus de llenguatge: escrit, oral i mental.
2. Termes categoremàtics i sincategoremàtics. El significat dels termes generals.
3. Tipus de suposició: personal, simple i material. Semàntica dels enunciats categòrics.
4. Teoria dels modes de la suposició personal.
5. Conseqüència.

Es pressuposa el contingut del curs Lògica I del Pla antic, o dels cursos Lògica I i II del Pla nou.

Bibliografia bàsica

BOCHENSKY, I. M. *Historia de la lògica formal*. Madrid: Gredos, 1986.
KNEALE, W. & M. *El desarrollo de la lógica*. Madrid: Tecnos, 1972.

La bibliografia específica per a cada tema es concretarà al llarg del curs.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Temes d'Història de la Ciència II: "La Revolució Científica II"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1
 Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: José Romo Feilo Llengua: castellà
 Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

La Revolució Científica

Part: 2a Grup: B1

Temari

En aquest semestre completarem el nostre estudi de la revolució científica, el qual se centrarà fonamentalment en l'examen de la filosofia mecànica de la naturalesa i la síntesi newtoniana.

Es requereix haver cursat La Revolució Científica I.

Bibliografia bàsica

Al començament de curs es comentarà la bibliografia i es repartirà una llista de les lectures requerides.

Sistema d'avaluació

Es determinarà al començament de curs.

Temes de Cosmologia II: "El Temps"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1
 Hores setmanals: *Teòriques* 2 *Pràctiques* — *Despatx* 2
 Període lectiu: Segon semestre
 Professorat: Antoni Prevosti Monclús Llengua: castellà
 Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps

Part: 2a Grup: B1

Temari

1. Aporètica del temps.
2. Dues sèries de terminis temporals.
3. Temps i moviments. Vessant físic en l'estudi del temps.
4. El concepte de temps en la física actual.
5. El temps com a nombre del moviment.
6. Qui mesura el temps? El temps a l'ànima.
7. Present, passat i futur.
8. La simultaneïtat i la unicitat del temps.
9. Temps absolut o temps relacional.
10. La fletxa del temps.
11. El temps com a forma *a priori* de la sensibilitat.
12. Temps i eternitat.

Bibliografia bàsica

- ARISTOTELES. *Física IV*. (A: ARISTOTLE'S *Physics III and IV* trad. E. Hussey, Oxford U.P., 1983).
 PLATON. *Timeo* (trad. J.D. García-Bacca, a *Obras completas VI*, U. Central de Venezuela, Caracas 1980).
 PLOTINO. *Enéada III*, 7 (a *Enéadas III-IV* trad. J. Igal, Gredos, Madrid, 1985).
 SAN AGUSTIN. *Confesiones XI*. Barcelona: Juventud, 1968.
 BERGSON. *Durée et simultanéité*. Paris: Alcan, 1922.
 CONRAD-MARTIUS. H. *El tiempo*. Madrid: Rev. de Occidente 1958.
 MELLOR, D.H. *Real time*. Cambridge, U.P., 1981.

Sistema d'avaluació

Participació activa a les classes.

Examen final sobre les lectures obligatòries que s'indicaran, extretes de la bibliografia bàsica..

PLA NOU

Codl: 1110712

Temes de Filosofia de la Ciència II: "Ciència, Tecnologia i Societat"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Manuel Medina Gómez

Llengua: català/castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codl: 0095163

Les Relacions entre Ciències i Tecnologies

Part: 2a

Grup: A1

Temari

En una primera part s'estudiaran qüestions generals referents a la ciència, la tecnologia i la societat (progrés científic, imperatiu tecnològic, tecnologia autònoma...) i les seves derivacions normatives en el marc de les relacions entre ciència i tecnologia, per un costat, i política i ètica, per un altre (neutralitat valorativa de la ciència, llibertat d'investigació, divisió entre ciència i política...). La segona part estarà dedicada a temes específics com l'avaluació de tecnologies (models d'avaluació, experts, participació pública...), i la política i l'ètica per a la tecnociència.

Bibliografia bàsica

BARNES, B. *Sobre ciència*. Barcelona: Labor, 1987.MEDINA, M. / J. SANMARTIN (ed.) *Ciència, Tecnologia y Sociedad*. Barcelona: Anthropos, 1990.SALOMON, J.J. *Ciencia y política*. Madrid: Siglo XXI, 1974.SANMARTIN, J. / M. MEDINA et al. (ed.). *Estudios sobre sociedad y tecnología*. Barcelona: Anthropos, 1992.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 15 %

Treball de curs: 40 %

Examen: 45 %

PLA NOU

Codl: 1110734

Temes de Filosofia del Llenguatge II: "Psicosemàntica: Els Problemes de la Intencionalitat i la Consciència en el Marc Funcionalista"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

*Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel

Llengua: castellà

Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

PLA ANTIC

Codl: 0009693

Filosofia de la Ment

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. La concepció cartesiana de la ment.
2. Fonaments metafísics: casualitat i supervivència.
3. Conductisme i funcionalisme.
4. Funcionalisme i sistematicitat: les hipòtesis del llenguatge del pensament.
5. El funcionalisme i la intencionalitat.
6. Funcionalisme teleològic.
7. Problemes del funcionalisme: l'eficàcia causal.
8. Problemes del funcionalisme: l'exclusió explicativa.
9. Problemes del funcionalisme: la circularitat.
10. Problemes del funcionalisme: la consciència.

El curs pretén oferir una panoràmica dels problemes centrals de la filosofia de la ment contemporània, presentar la variant més atractiva del funcionalisme, el "funcionalisme teleològic", i discutir els problemes més importants que s'han plantejat a aquesta concepció de la ment (d'una manera especial, el problema de la consciència i els qualia).

Bibliografia bàsica

FODOR, J. *La explicación psicológica*. CátedraFODOR, J. *El lenguaje del pensamiento*. AlianzaFODOR, J. *Psicosemántica*. TecnosCHURCHLAND, P. *Materia y Consciencia*. GedisaDENNET, D. *La actitud intencional*. GedisaPUTNAM, H. *Representación y realidad*. Gedisa

Es facilitarà una recopilació dels articles de lectura obligatòria.

Sistema d'avaluació

Exàmens parcials i treball final.

PLA NOU

Codl: 1110756

Història de la Filosofia Contemporània II: "Pensament i Decisió"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Santiago López Petit

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0095056

Pensament i Crisi

Part: 2a

Grup: B1

Temari

L'anàlisi de la crisi i del pensament crític en la crisi es prolonga amb una aproximació entre filosofia i política. Aquesta prolongació és possible perquè s'hi vincula la incertesa com a dimensió associada a la crisi i la necessitat de la decisió. S'analiza la relació entre el pensament i l'ordre, allò polític en especial, i el problema de la decisió.

Bibliografia bàsica

A més de la ja indicada, s'hauria d'afegir:

LUHMANN, N. *Macht*. Stuttgart: Enke, 1975.SCHMITT, C. *Der Begriff des Politischen*. Munich/Leipzig. 1932 (N'hi ha una traducció a Alianza)BONVECCHIO, C. *Decisionismo. La dotrina política di C. Schmitt*. Milà, 1984.FOUCAULT, M. *Vigilary castigar*. Madrid: Siglo XXI, 1982.----- *La gouvernementalité*. Actes núm. 54 (1986).GRAF VON KROCKOW, C. *Die Entscheidung. Eine Untersuchung über E. Junger C. Schmitt, M. Heidegger*. Frankfurt a. M. Campus, 1990.

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball.

PLA NOU

Codl: 1110771

Història de la Filosofia Contemporània IV: "La Hermenèutica Postheideggeriana"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Camen Revilla Guzmán

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codl: 0009660

Filosofia i Hermenèutica

Part: 2a

Grup: B1

Temari

- 1- La "situació hermenèutica" i el lloc de la "comprensió". "Experiència" i "consciència de la història efectiva".
- 2- L'experiència de l'obra d'art.
- 3- Sobre l'arrel heideggeriana del plantejament hermenèutic.
- 4- Llenguatge i escriptura: articulació i desplegament de la "tradició".
- 5- Fomes i implicacions de la "lectura" de la història.

Aquests temes seran tractats des de les aportacions, o discussions, sorgides a partir del plantejament de Gadamer, per part d'autors com Habermas, Vattimo, Rorty, Taylor, Frank, Jauss o Derrida. Encara que el coneixement de l'obra gadameriana facilita el seguiment del curs, aquestes aportacions també poden considerar-se una introducció adequada a la seva lectura.

Bibliografia bàsica

GADAMER. *Verdad y método* Ed. Sígueme.----- *Verdad y método II*. Ed. Sígueme.HABERMAS. *La lógica de las ciencias sociales*. Tecnos.----- *Perfiles filosófico-políticos*. Taurus.VATTIMO. *Más allá del sujeto*. Paidós.RORTY. (comp.). *La filosofía en la historia*. Paidós.WARNING (ed.). *Estética de la recepción*. Visor.

Sistema d'avaluació

Examen i treball individual, sota la direcció de la professora, sobre algun aspecte del programa detallat que es proporcionarà al començament de curs amb una bibliografia més completa.

PLA NOU

Codí: 1110793

Història de la Filosofia Contemporània VI: "Anàlisi i Crítica de l'Astúcia de la Raó"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: Gonçal Mayos Solsona

Llengua: català

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codí: 0095060

Models del Discurs Modern

Part: 2a

Grup: B1

Temari

Estudiarem l'argument de l'astúcia de la raó considerant-ho un expedient essencial a la filosofia moderna. La seva formulació més completa la trobarem a l'obra de Hegel seguint la qüestió en la Filosofia de la història, la Filosofia del dret, la Fenomenologia i la Lògica. Ara bé per mostrar el paper tan central d'aquest argument en la modernitat (que Hegel explicita però no monopolitza) analitzarem plantejaments similars al voltant de la doctrina moderna de la raó, d'estat, la "mà oculta" i en les argumentacions més explícitament ontoteològiques.

Bibliografia bàsica

- D'HONDT, J. *Hegel, philosophe de l'histoire vivante*. París: PUF, 1966 (trad. Buenos Aires, Amorrotu, 1971).
 HEGEL. *Die Vernunft in der Geschichte*. Hamburg: Felix Meiner, 1955 (Trad. Madrid, Seminarios y ediciones, 1972).
 ----- *Grundlinien der Philosophie des Rechts oder Naturrecht und Staatswissenschaft im Grundrisse*. Frankfurt: Suhrkamp, 1962. (Buenos Aires, Sudamericana, 1975).
 ----- *Phänomenologie des Geistes*. Hamburg: Felix Meiner, 1978-81. (trad. Buenos Aires, Solar, 1982)
 HOBBS. *Leviathan*. Aalen, Scientia Verlag, 1961. (trad. Madrid, Editora Nacional, 1979)
 LOWITH, K. *El sentido de la historia*. Madrid: Aguilar, 1957.
 SCHMITZ, G. *Die List der Vernunft*. Biberach a. d. Riss, 1951.

Sistema d'avaluació

Hi haurà un examen centrat en els mínim exigibles per a l'assignatura. Els treballs —sempre voluntaris i per a aquells que volen "excel·lir" en la matèria— comportaran sempre la seva defensa oral.

PLA NOU

Codí: 1110815

Estètica IV: "Estètica de la Lletgesa"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: A1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: David Estrada Herrero

Llengua: castellà

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

PLA ANTIC

Codí: 0095071

Temes d'Estètica Contemporània

Part: 2a

Grup: A1

Temari

Introducció a la problemàtica estètica de la lletgesa. La bellesa i la lletgesa: ressenya històrica de la problemàtica. La lletgesa en els seus efectes. Lletgesa i sentiment. Formes de lletgesa evanescent. Lletgesa i forma. Lletgesa i contingut. Lletgesa i "material" artístic. Lletgesa i expressió. La lletgesa com a "meta" final de l'art. La lletgesa i la trivialitat. La lletgesa i la falsedat. El Kitsch. La lletgesa en l'art i en la literatura contemporània.

Bibliografia bàsica

- BOSANQUET, B. *Lectures on Aesthetic*. Londres: Macmillan, 1915.
 ----- *Historia de la Estètica*. Buenos Aires: Nueva Visión, 1970.
 BROCH, H. *Kitsch, vanguardia i el arte por el arte*. Tusquets, 1970.
 ESTRADA, David. *Estética*. Barcelona: Editorial Herder, 1989.
 GIESZ, L. *Fenomenología del Kitsch*. Barcelona: Tusquets, 1973.
 HARTMANN, E. von. *Die deutsche Aesthetik seit Kant*. Berlín: 1886.
 ----- *Die Philosophie des Schönen*. Berlín: 1887.
 HUGO, Victor. *Préface de Cromwell, Theatre complete*. París: Ed. Thierry et Meleze, 1964.
 KAYSER, W. *The Grottesque in Art and Literature*. Bloomington: Indian University Press, 1963.
 MOLES, A. *El Kitsch*. Buenos Aires: Paidós, 1973.
 ROSENKRANZ, J.K.F. *Die Aesthetik des Klassischen*, 1853.
 ----- *Estética de lo feo*. Julio Otero, Editor, 1992.
 SACHER-MASOCH, L. *L'esthétique de la Laideur*. París: Buchet-Chastel, 1967.
 SCHASLEER, MAX. *Aesthetik*. Leipzig, 1866.
 SOLGER, K.W.F. *Vorlesungen über Aesthetik*. Heyse. Berlín, 1829.

Sistema d'avaluació

Un examen i un treball.

Teoria de la Racionalitat II: "El Plantejament Racionalista"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2			
Període lectiu: Segon semestre			
Professorat: Jordi Sales Coderch		Llengua: català	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

Teoria de la racionalitat: Metafísica i Crítica en la Modernitat	
Part: 2a	Grup: A1

Temari

1. Filosofia crítica i sistema "racionalista".
2. L'estructura dels sistemes cartesà-hobbesà i el lloc de la "geometria".
3. Dubte, geometria i cogito, i les variacions dels sistemes "racionalistes"/"empírics": Spinoza, Malebranche, Locke i Leibniz.
4. Kant i les filosofies del segle XVII.

Bibliografia bàsica

- PÉREZ-RAMOS, A. *Francis Bacon's Idea of Science and the Maker's Knowledge Tradition*. Oxford: Clarendon Press, 1988.
- MARION, J.L. "Esquisse d'une histoire du nom de dieu dans la philosophie du XVIIème siècle". A: *Nouvelles de la République des Lettres*, 1993-II.
- COURTINE, J.F. "Le projet suarézien de la métaphysique",. A: *Archives de Philosophie*, 1979/2.
- CROMBIE, A.C. "Marin Mersenne and the Seventeenth Century Problem of Scientific acceptability". A: *Physis*, 17, 1975.
- GARBER, D. *Descartes' metaphysical physics*. Xicago:1992.
- BEYSSADE, J.M. et MARION J.L. (ed). *Descartes, Objecter, Répondre*. Paris: PUF, 1994.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Introducció als estudis cartesians*. Butlletí Bibliogràfic. Barcelona: 1991.
- ZARKA, Y.CH. *La décision métaphysique de Hobbes. Conditions de la politique*. Paris: Vrin, 1987.
- ZARKA, Y.CH. i BERNHARDT (dir.). *Thomas Hobbes. Philosophie première, théorie de la science et politique*. Paris: PUF, 1990.
- ZARKA, Y.CH. (dir.). *Hobbes et son vocabulaire*. Paris: Vrin, 1992.
- BLOCH, O. *La Philosophie de Gassendi*. La Hala, 1971.
- NDIAYE, A.R. *La philosophie d'Antoine Arnauld*. Paris: Vrin, 1991.
- ALQUIÉ, F. *Le cartésianisme de Malebranche*. Paris: Vrin, 1974.
- GUEROULT, M. *Spinoza, Dieu (Éthique, 1)*. Paris: Aubler, 1971.
- GUEROULT, M. *Spinoza, L'âme (Éthique, 2)*. Paris: Aubler, 1974.
- YOVEL, Y. (ed.). *God and Nature. Spinoza's Metaphysics*. Brill, Leiden, 1991.
- RAMÍREZ, J. *Escepticismo i Providencialismo en Locke*. Tesi de llicenciatura. Universitat de Barcelona.
- RAMÍREZ, D. *El laberinto leibniziano*. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.

Sistema d'avaluació

Examen final i/o treball.

Justícia i Drets Humans			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2			
Període lectiu: Segon semestre			
Professorat: Margarita Boladeras Cucurella		Llengua: català	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

Justícia i Dret	
Part: 2a	Grup: A1

Temari

1. El concepte de "drets": subjectius, objectius, morals, humans, fonamentals. Justícia i llibertat
2. Perspectiva històrica: les declaracions dels drets de l'home i del ciutadà. L'obra de Thomas Paine.
3. Perspectiva sistemàtica:
 - a) El concepte de persona: autonomia, llibertat, felicitat, identitat.
 - b) Intersubjectivitat: reconeixement recíproc, igualtat, justícia.
 - c) Relacions socials: les institucions, l'estat, la democràcia.
 - d) La internacionalització de la dinàmica social.
4. Els problemes del món contemporani: què passa amb els drets?

Bibliografia bàsica

- DWORKIN, R. *El dominio de la vida*. Barcelona: Ariel, 1994.
- HABERMAS, J. *Ensayos políticos*. Barcelona: Península, 1988.
- NINO, C. *Ética y derechos humanos*. Barcelona: Ariel, 1989.
- PAINE, T. *Derechos del hombre*. Madrid: Alianza, 1984.
- TUGENDHAT, E. *Justicia y derechos humanos*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1993.

Sistema d'avaluació

Dos comentaris de text al final del semestre. Els dos textos de l'exercici d'avaluació seran extrets de la bibliografia bàsica indicada.

Democràcia: Representació i Participació			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: B1
Hores setmanals: <i>Teòriques</i> 2 <i>Pràctiques</i> — <i>Despatx</i> 2			
Període lectiu: Segon semestre			
Professorat: Francisco López Fitas		Llengua: castellà	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

Poder i Participació	
Part: 2a	Grup: B1

Temari

1. Legitimació i límits del poder: democràcia i liberalisme.
2. La democràcia antiga: Atenes.
3. Els pressupòsits de la democràcia moderna: Spinoza i Rousseau.
4. La democràcia liberal i les seves etapes.
5. La democràcia representativa com a mercat polític.
6. Ètica i economia en el sistema democràtic.
7. Democràcia i benestar.
8. Ètica i teoria dels jocs.
9. Anàlisi econòmica de la política.
10. Els processos polítics de votació en la democràcia.
11. La raó de les normes en el sistema democràtic.
12. El futur de la democràcia.

Bibliografia bàsica

- BUCHANAN, J.; BRENNAN, E. *La razón de las normas*. Madrid: Unión Editorial, 1987.
 DÍEZ DEL CORRAL, J. *El pensamiento político de Tocqueville*. Madrid: Alianza, 1989.
 DOWNS, A. *Teoría económica de la democracia*. Madrid: Aguilar, 1973.
 JASAY, A. de. *El estado: La lógica del poder político*. Madrid: Alianza, 1993.
 MACPHERSON, C.B. *La democracia liberal y su época*. Madrid: Alianza, 1991.
 MÜLLER, D.C. *Elección Pública*. Madrid: Alianza, 1984.
 RAPHAEL, D.D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza, 1989.

Sistema d'avaluació

Examen obligatori i treball de curs o exposició.

Teologia Natural II: "Déu, Món i Home"			
Cicle: II	Tipus: Optativa	Crèdits: 6	Grup: A1
Hores setmanals: <i>Teòriques</i> 2 <i>Pràctiques</i> — <i>Despatx</i> 2			
Període lectiu: Segon semestre			
Professorat: Eudald Foment Giral		Llengua: castellà	
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica			

Teologia Natural: Existència i Naturalesa de Déu	
Part: 2a	Grup: A1

Temari

1. Definició metafísica de Déu.
2. El nom propi de Déu.
3. La vida divina.
4. El coneixement diví. L'exemplarisme.
5. La voluntat divina.
6. La potència creadora.
7. Déu i el món.
8. Déu i l'home.
9. Déu i el mal.
10. Déu i la llibertat de l'home.

Bibliografia bàsica

- CANALS F. *Història de la filosofia medieval*. 4a. ed. Barcelona: Herder, 1993.
 FORMENT, E. *El problema de Dios en la metafísica*. 2a. ed. Barcelona: PPU, 1988.
 FORMENT, E. *Dios y el hombre*. Traducció catalana: *Déu i l'home*. Barcelona: Ed. Casals, 1987.
 LOBATO, A et. al. *L'incontro con Dio*. Roma: PDUL, 1993.
 SAYES, J. A. *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. Pamplona: EUNSA, 1994.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari desenvolupat. Un treball de curs opcional d'un text que l'alumne hagi estudiat durant el curs.

Qüestions de Metafísica II: "Orientacions en la Filosofia de la Religió"

Cicle: II Tipus: Optativa Crèdits: 6 Grup: B1

Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2

Període lectiu: Segon semestre

Professorat: José Manuel García de la Mora

Llengua: castellà

Departament: Filosofia Teòrica i Pràctica

PLA ANTIC

Codi: 0095130

Qüestions de Metafísica: Metafísica i Religió

Part: 2a

Grup: B1

Temari

1. Orientacions sobre les principals filosofies de la religió.
2. El sagrat, el profà i la secularització.
3. Filosofia del llenguatge i filosofia de la religió.
4. Religió, ciència i filosofia.

Bibliografia bàsicaBERGSON, H. *Las dos fuentes de la moral y la religión*.OTTO, R. *Lo santo*.ZUBIRI, X. *El problema de Dios en la historia de las religiones*.BARBOUR, I.G. *Issues in Science and Religion*. Nova York: Harper Torch, 1973.DUCH, L. *La experiencia religiosa*. Barcelona: EDB, 1979.FLOUCAT, Y. *Metaphysique et religion*. París: Tequi, 1989.GÓMEZ CAFFARENA-VELASCO, M. *Filosofía de la religión*. Madrid: Revista de Occidente, 1973.GÓMEZ CAFFARENA-MARDONES, J.M. *Materiales para filosofía de la religión*. 3 vol. Barcelona: Anthropos, 1993.**Sistema d'avaluació**

Exercicis parcials, un treball de curs i examen al final de cada semestre.